

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่.....	6181
วันที่ - 6 ก.ย. 2543	9.25

ที่ อก 0306/ 2433

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

ฉบับ 1846
วันที่ 6 ก.ย. 2543
เวลา 10.45 น.

4 กันยายน 2543

19/7

เรื่อง ขออนุญาตขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้บริษัท อเมรดา เฮลส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ดำเนินการ
พัฒนาปิโตรเลียมในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ และพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ สร 0203/2283 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2522 และ ที่ สร 0203/10289 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2524
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/14025 ลงวันที่ 16 กันยายน 2540
3. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว (ล) 8437 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2531 ด่วนที่สุด ที่ นร 0202/5247 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2535 และ ที่ นร 0202/2075 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2538

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สัมปทานปิโตรเลียมเลขที่ 2/2522/17 ออก ณ วันที่ 16 มีนาคม 2522
2. สัมปทานปิโตรเลียมเลขที่ 1/2524/19 ออก ณ วันที่ 3 มิถุนายน 2524
3. เอกสารสรุปเรื่องการสำรวจปิโตรเลียมในแหล่งก๊าซธรรมชาติภูฮ่อม
4. แผนการดำเนินงานสำรวจและพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติภูฮ่อมขั้นต่อไป
5. สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0704.5/16640 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2542
6. สำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ที่ วว 0804/7037 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2542 (ล 104๓)

1. ความเป็นมา

1.1 กระทรวงอุตสาหกรรมโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือที่อ้างถึง 1 ได้ออกสัมปทานปิโตรเลียมดังสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และ 2 ให้แก่ บริษัท เอสโซ่ เอ็กซ์โพลเรชั่น อิงค์ (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท เอสโซ่ เอ็กซ์โพลเรชั่น แอนด์ โปรดักชั่น โคราซ อิงค์) และ บริษัท เอสโซ่ อุดร อิงค์ ตามลำดับเพื่อสิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมแปลงสำรวจหมายเลข E5 และ EU-1 ซึ่งอยู่บนบกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือครอบคลุมพื้นที่บริเวณจังหวัดอุดรธานีและขอนแก่น

/1.2 ผู้รับสัมปทาน...

1.2 ผู้รับสัมปทานได้ดำเนินงานสำรวจปิโตรเลียมในแปลงสำรวจดังกล่าว โดยทำการสำรวจทางธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ และเจาะหลุมสำรวจ 2 หลุม ในระหว่างปี พ.ศ. 2526 - พ.ศ. 2532 พบก๊าซธรรมชาติที่แหล่งกุยฮ่อม จังหวัดอุดรธานี ในปริมาณที่สามารถนำขึ้นมา ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ และได้รับอนุมัติพื้นที่ผลิตปิโตรเลียมแหล่งกุยฮ่อมเป็นจำนวน 1.96 ตารางกิโลเมตร ในปี พ.ศ. 2532 ดังรายละเอียดในสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

1.3 กระทรวงอุตสาหกรรม โดยอนุมัติคณะกรรมการตามหนังสือที่อ้างถึง 2 อนุมัติให้ บริษัท เอสโซ่ โอนสัมปทานปิโตรเลียมแปลง E5 บริเวณตอนเหนือ และแปลง EU-1 ในพื้นที่ที่ครอบคลุมแหล่งก๊าซธรรมชาติกุยฮ่อม เนื้อที่รวม 234.1 ตารางกิโลเมตร ให้บริษัท อเมรดา เฮลส์ (ไทยแลนด์) จำกัด เป็นผู้รับสัมปทานและดำเนินงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ปัจจุบัน บริษัท อเมรดา เฮลส์ฯ ได้กำหนดแผนการดำเนินงานพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติกุยฮ่อม ดังรายละเอียดในสิ่งที่ส่งมาด้วย 4

2. ประเด็นปัญหา

เนื่องจากพื้นที่ผลิตปิโตรเลียมกุยฮ่อมที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงอุตสาหกรรม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดังกล่าว รวมทั้งพื้นที่ของสัมปทานในบริเวณที่โครงสร้างแหล่งก๊าซธรรมชาติครอบคลุม ซึ่งบริษัท อเมรดา เฮลส์ฯ จำเป็นต้องเข้าไปปฏิบัติงานสำรวจเพิ่มเติม และพัฒนานำก๊าซธรรมชาติขึ้นมาใช้ประโยชน์นั้น มีบางส่วนถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ของลุ่มน้ำมูลและชี และลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่น ๆ (ลุ่มน้ำชายแดน) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2531 และ 21 กุมภาพันธ์ 2538 ตามลำดับ และบางส่วนเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2535 ตามหนังสือที่อ้างถึง 3 ซึ่งข้อเสนอแนะมาตรการการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ไม่อนุญาตให้มีการใช้พื้นที่ในทุกกรณี แต่ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีข้อสังเกตในการให้ความเห็นชอบกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่น ๆ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2538 ว่าสำหรับพื้นที่ที่รัฐมีข้อผูกพันกับเอกชนไว้แล้ว ควรพิจารณาผ่อนผันยกเว้น เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจ ส่วนมาตรการการใช้พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์กำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ในโครงการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นราย ๆ ไป ดังนั้น การขออนุญาตใช้พื้นที่แหล่งก๊าซธรรมชาติกุยฮ่อม ซึ่งบางส่วนอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ และพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ เพื่อดำเนินงานสำรวจและพัฒนา

/แหล่ง...

แหล่งก๊าซธรรมชาติขั้นต่อไป จึงจำเป็นจะต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีผ่านมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเพื่อให้ผู้รับสัมปทานเข้าไปปฏิบัติงาน ก่อนที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการอนุญาตตามกฎหมายต่อไป

3. ข้อมูลประกอบการพิจารณา

กระทรวงอุตสาหกรรมได้รับรายงานจากกรมทรัพยากรธรณีเกี่ยวกับข้อมูลการสำรวจที่ผ่านมาและแผนการดำเนินงานสำรวจและพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติภูษ้อมดังที่กล่าวมาแล้ว รวมทั้งเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องทำการสำรวจและพัฒนาปิโตรเลียมในพื้นที่ดังกล่าว โดยมีสาระสำคัญดังนี้

3.1 โครงสร้างแหล่งก๊าซธรรมชาติภูษ้อม

แหล่งก๊าซธรรมชาติภูษ้อมอยู่ในเขตท้องที่อำเภอหนองแสง อำเภอหนองวัวซอ อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี และอำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น ในแปลงสำรวจ E5 และ EU-1 ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 234.1 ตารางกิโลเมตร โครงสร้างของแหล่งก๊าซธรรมชาติส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งจำแนกเป็นป่าเพื่อการอนุรักษ์ และป่าเพื่อเศรษฐกิจ ซึ่งซ้อนทับกับพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นต่าง ๆ (ตามรูปที่ 3 ในสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 3) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ	ร้อยละ 20 ของโครงสร้าง
พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2	ร้อยละ 20 ของโครงสร้าง
พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3, 4, 5	ร้อยละ 60 ของโครงสร้าง

3.2 ปริมาณปิโตรเลียมในแหล่งก๊าซธรรมชาติภูษ้อม

จากการประเมินปริมาณสำรองปิโตรเลียมในแหล่งก๊าซธรรมชาติภูษ้อม คาดว่ามีก๊าซธรรมชาติประมาณ 0.325 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต ซึ่งสามารถพัฒนาเพื่อนำก๊าซธรรมชาติขึ้นมาใช้ประโยชน์ต่อท้องถิ่นและประเทศ โดยใช้เป็นพลังงานในการผลิตกระแสไฟฟ้าในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นวัตถุดิบและเชื้อเพลิงในโครงการพัฒนาแหล่งแร่โปแตช จังหวัดอุดรธานี ในอัตราการผลิต 40 ล้านลูกบาศก์ฟุต/วัน เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 22 ปี หรือคิดเป็นมูลค่าของก๊าซธรรมชาติในราคาปัจจุบันเป็นเงินประมาณ 30,000 ล้านบาท

3.3 ความจำเป็นในการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ และพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ รวมทั้งพื้นที่ป่าไม้อื่น ๆ

ในการดำเนินโครงการสำรวจและพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติกูยฮ่อมนั้น จำเป็นต้องสำรวจเพิ่มเติมโดยการเจาะหลุมสำรวจในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ และพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ รวมทั้งพื้นที่ป่าไม้อื่น ๆ เพื่อให้ทราบแน่ชัดเกี่ยวกับขอบเขตแหล่งกักเก็บและปริมาณสำรองของก๊าซธรรมชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถกำหนดแผนการลงทุนพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติกูยฮ่อมขั้นต่อไป ซึ่งรวมถึงการกำหนดสถานที่ตั้งหลุมผลิต และสถานีผลิตและเส้นทางท่อก๊าซส่งก๊าซธรรมชาติไปยังผู้ใช้

3.4 วิธีการดำเนินงานสำรวจและพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติ

การสำรวจและพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติกูยฮ่อมในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ และพื้นที่ป่าไม้อื่น ๆ สรุปโดยย่อได้ดังนี้

3.4.1 การเจาะหลุมสำรวจ

- ศึกษาจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการเจาะสำรวจเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- พื้นที่ที่ตั้งฐานเจาะจะใช้พื้นที่ประมาณ 11 ไร่ โดยจะเลือกใช้บริเวณที่มีต้นไม้ขนาดเล็กหรือเป็นป่าโปร่ง และตัดต้นไม้ให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น มีการปรับระดับพื้นที่สำหรับการตั้งฐานเจาะ โดยไม่มีการชะล้างทำลายหน้าดิน
- เส้นทางคมนาคมในการขนส่งวัสดุ อุปกรณ์ และผู้ปฏิบัติงาน จะปรับปรุงเส้นทางเดิมให้มีสภาพดีขึ้น จึงไม่จำเป็นต้องตัดต้นไม้
- ที่พักผู้ปฏิบัติงานจะเลือกใช้พื้นที่โล่ง ไม่มีการตัดต้นไม้ใหญ่ และหากจำเป็น อาจหาที่พักนอกเขตป่า
- เศษหินและดินที่ได้จากการเจาะ จะนำไปฝังกลบแบบปลอดภัยใน บ่อขนาดใหญ่ที่เตรียมไว้ในบริเวณที่ราบนอกเขตป่า
- พื้นฟูพื้นที่บริเวณหลุมเจาะสำรวจภายหลังการสำรวจคืนสู่สภาพป่าไม้

3.4.2 การพัฒนาแหล่งกูยฮ่อมเพื่อนำก๊าซธรรมชาติขึ้นมาใช้ประโยชน์

ขั้นตอนในการพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติกูยฮ่อม ประกอบด้วย การเจาะหลุมผลิต การสร้างสถานีผลิตและการวางท่อก๊าซ โดยมีวิธีปฏิบัติดังนี้

/-ศึกษา...

- ศึกษาจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการที่จะดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนและนำเสนอสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

- วางแผนโครงการโดยพยายามใช้พื้นที่ที่ตั้งฐานเจาะจำนวนน้อยที่สุด และใช้เทคนิคการเจาะหลุมเอียงหลายหลุมจากฐานที่ตั้ง เพื่อคงสภาพป่าให้มากที่สุด และฟื้นฟูสภาพพื้นที่เมื่อสิ้นสุดการผลิตให้คืนสู่สภาพป่าไม้

- สถานีผลิตจะอยู่บริเวณนอกเขตพื้นที่ป่าไม้ โดยจะวางท่อส่งขนาดเล็ก เพื่อนำก๊าซจากบริเวณหลุมผลิตไปยังสถานีผลิต

3.5 ประโยชน์จากโครงการพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติภูธม

3.5.1 การนำก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นพลังงานที่สะอาดจากแหล่งทรัพยากรของประเทศขึ้นมาใช้ประโยชน์ ทำให้สามารถลดการซื้อพลังงานจากต่างประเทศ

3.5.2 ปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติที่คาดว่าจะมีสะสมในแหล่งเป็นปริมาณ 0.325 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต สามารถผลิตก๊าซธรรมชาติเป็นมูลค่า 800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 30,000 ล้านบาท (คำนวณโดยใช้ราคาก๊าซธรรมชาติ 2.46 ดอลลาร์สหรัฐต่อค่าความร้อน 1 ล้านบีทียู โดยค่าความร้อนเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติแหล่งน้ำพองที่อยู่ใกล้เคียงเท่ากับ 1,000 บีทียูต่อลูกบาศก์ฟุต และอัตราแลกเปลี่ยน 37 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ)

3.5.3 ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่รัฐและท้องถิ่นจะได้รับจากการที่ผู้รับสัมปทานนำก๊าซธรรมชาติขึ้นมาใช้ประโยชน์ในอัตราร้อยละ 12.5 ของมูลค่าก๊าซธรรมชาติที่ขายได้ เป็นเงินประมาณ 3,700 ล้านบาท นอกจากนั้นผู้รับสัมปทานยังจะต้องเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในอัตราร้อยละ 50 ของกำไร

3.5.4 ก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จะนำเข้าสู่ระบบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เพื่อเป็นเชื้อเพลิงป้อนโรงไฟฟ้าที่มีกำลังการผลิต 200 เมกกะวัตต์ และก๊าซธรรมชาติบางส่วนสามารถนำไปใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตปุ๋ย และใช้เป็นเชื้อเพลิง ในโครงการพัฒนาแหล่งแร่โปแตชในบริเวณจังหวัดอุดรธานี

4. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.1 กรมป่าไม้พิจารณาเห็นว่า การสำรวจและพัฒนาปิโตรเลียมในพื้นที่ป่าไม้ จะต้องดำเนินการตามทางปฏิบัติแห่งระเบียบและกฎหมายของกรมป่าไม้ แต่เนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าวถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2531 และ 21 กุมภาพันธ์ 2538 และกำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2535 โดยหลักการตามนัยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เรื่องนี้จะไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะอนุญาตได้ อย่างไรก็ตาม การที่จะให้สำรวจและพัฒนาแหล่งก๊าซปิโตรเลียมในบริเวณดังกล่าวเป็นเรื่องนโยบายของรัฐบาล หากประสงค์จะให้มีการดำเนินการดังกล่าวแล้ว คณะรัฐมนตรีจะต้องพิจารณาอนุมัติให้มีการผ่อนผันยกเว้นไม่นำมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมาบังคับใช้แก่การสำรวจและพัฒนาแหล่งก๊าซปิโตรเลียม หลังจากนั้นจึงจะดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายของกรมป่าไม้ต่อไปได้ ดังที่ปรากฏในสิ่งที่ส่งมาด้วย 5

4.2 สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแจ้งว่า จะพิจารณาและเสนอความเห็นต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการนี้ภายหลังจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติผ่อนผันให้บริษัท อเมรดา เฮลส์ ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2531 เรื่อง “การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำมูลและชี” บริเวณภูฮ่อม จังหวัดอุดรธานี เพื่อการสำรวจและพัฒนาปิโตรเลียมแล้ว ดังปรากฏในสิ่งที่ส่งมาด้วย 6

5. ความเห็นของกระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้ว เห็นควรสนับสนุนให้บริษัท อเมรดา เฮลส์ ผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมแปลงสำรวจหมายเลข E5 และ EU-1 เข้าไปปฏิบัติงานสำรวจและพัฒนาในแหล่งก๊าซธรรมชาติภูฮ่อม ซึ่งพื้นที่บางส่วนอยู่ในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ และพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ได้โดยมีเหตุผล ดังนี้

5.1 บริษัทผู้รับสัมปทานได้รับสิทธิจากกระทรวงอุตสาหกรรม โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ให้ทำการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในพื้นที่แปลงสัมปทาน ซึ่งครอบคลุมแหล่ง ก๊าซธรรมชาติภูฮ่อม ตั้งแต่ปี 2522 และ 2524 แต่ต่อมาภายหลังพื้นที่ดังกล่าว บางส่วนได้ถูกประกาศเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ และพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ จึงถือได้ว่าเป็นการดำเนินงานในพื้นที่ที่รัฐมีข้อผูกพันกับเอกชนไว้แล้ว ควรให้ผู้รับสัมปทานดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมตามที่ได้รับสัมปทานต่อไป ตามที่คณะรัฐมนตรีได้เคยให้ข้อสังเกตไว้

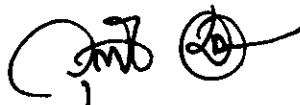
5.2 การพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติภูษ้อมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยมูลค่าเฉพาะก๊าซธรรมชาติที่คาดว่าจะผลิตได้มีจำนวนประมาณ 30,000 ล้านบาท ณ ราคาปัจจุบัน ซึ่งยังไม่รวมผลประโยชน์จากการนำก๊าซธรรมชาติดังกล่าวไปใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าและอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งทรัพยากร อีกทั้งเป็นการลดการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศได้เป็นเงินจำนวนมหาศาล

5.3 แผนการดำเนินงานสำรวจและพัฒนาปิโตรเลียมแหล่งก๊าซธรรมชาติภูษ้อมที่กำหนดไว้จะมีการใช้พื้นที่ป่าไม้เพียงเล็กน้อย และสามารถฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพป่าไม้หลังการสำรวจและพัฒนา และยังสามารถคำนึงถึงการป้องกันผลกระทบที่จะเกิดต่อสภาพแวดล้อมโดยรวม ไว้แล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถกำกับดูแลการดำเนินงานของผู้รับสัมปทานไม่ให้เกิดความเสียหายแก่พื้นที่ต้นน้ำลำธาร และพื้นที่ตอนล่าง ตลอดจนผลกระทบต่องิเลสแวดล้อมและสังคมได้ตามอำนาจที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

6. ข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติให้มีการผ่อนผันยกเว้นให้บริษัท อเมรดา เฮลส์ (ไทยแลนด์) จำกัด สำรวจและพัฒนาปิโตรเลียม ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ และพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์บริเวณแหล่งก๊าซธรรมชาติภูษ้อมในสัมปทานปิโตรเลียมแปลง E5 และ EU-1 และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมทรัพยากรธรณี

กองเชื้อเพลิงธรรมชาติ

โทร. 202-3638-40

โทรสาร 202-3638

๓๑๗๐ กรุงเทพมหานคร

กระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักงานปิโตรเลียม

เลขที่ ๒/๒๕๒๒/๑๗

ออกให้แก่

ESSO EXPLORATION INC.

ณ วันที่ ๑๖ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (ซึ่งต่อไปในสัมปทานนี้เรียกว่า "รัฐมนตรี") โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีออกสัมปทานนี้ให้แก่ Esso Exploration Inc. สำนักงานในประเทศไทยอยู่ที่ ๑๐๑๖ ถนนพระรามที่ ๔ กรุงเทพมหานคร โดยนาย Albert C. McClain รองประธานบริษัท หรือนาย Robert M. Cummings ซึ่งแต่ละคนเป็นผู้มีอำนาจลงชื่อแทน (ซึ่งต่อไปในสัมปทานนี้เรียกว่า "ผู้รับสัมปทาน") โดยมีข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

บทนิยาม

ในสัมปทานนี้

"เขตสัมปทาน" หมายความว่า บรรดาแปลงสำรวจ พื้นที่ผลิตและพื้นที่ที่สงวนไว้ซึ่งผู้รับสัมปทานมีสิทธิประกอบกิจการปิโตรเลียมตามสัมปทานนี้

ข้อ ๒

แปลงสำรวจ

แปลงสำรวจในวันที่ให้สัมปทาน มีรายละเอียดของเขตพื้นที่ดังต่อไปนี้

แปลงที่หนึ่ง ได้แก่แปลงสำรวจบนบกหมายเลข E 1 ซึ่งมีเขตด้านเหนือจดเส้นรุ้งที่ ๑๖ องศา ๓๔ ลิปดา ๐๓ ฟลิปดาเหนือ ด้านตะวันออกจดเส้นแวงที่ ๑๐๔ องศา ๑๐ ลิปดา ๑๓ ฟลิปดาตะวันออก ด้านใต้จดเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๓๕ ลิปดา ๕๑ ฟลิปดาเหนือ และด้านตะวันตกจดเส้นแวงที่ ๑๐๓ องศา ๑๔ ลิปดา ๐๘ ฟลิปดาตะวันออก

แปลงที่สอง ได้แก่แปลงสำรวจบนบกหมายเลข E 2 ซึ่งมีเขตด้านเหนือจดเส้นรุ้งที่ ๑๖ องศา ๓๔ ลิปดา ๐๓ ฟลิปดาเหนือ ด้านตะวันออกจดเส้นแวงที่ ๑๐๓ องศา ๑๔ ลิปดา ๐๘ ฟลิปดาตะวันออก ด้านใต้จดเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๓๕ ลิปดา ๕๑ ฟลิปดาเหนือ และด้านตะวันตกจดเส้นแวงที่ ๑๐๒ องศา ๑๘ ลิปดา ๐๓ ฟลิปดาตะวันออก

แปลงที่สาม ได้แก่แปลงสำรวจบนบกหมายเลข E 3 ซึ่งมีเขตด้านเหนือจดเส้นรุ้งที่ ๑๖ องศา ๒๓ ลิปดา ๒๑ ฟลิปดาเหนือ ด้านตะวันออกจดเส้นแวงที่ ๑๐๒ องศา ๑๘ ลิปดา ๐๓ ฟลิปดาตะวันออก ด้านใต้จดเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๐๗ ลิปดา ๒๕ ฟลิปดาเหนือ และด้านตะวันตกจดเส้นแวงที่ ๑๐๑ องศา ๓๘ ลิปดา ๔๒ ฟลิปดาตะวันออก

แปลงที่สี่ ได้แก่แปลงสำรวจบนบกหมายเลข E 4 ซึ่งมีเขตด้านเหนือจดเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๓๕ ลิปดา ๕๑ ฟลิปดาเหนือ ด้านตะวันออกจดเส้นแวงที่ ๑๐๓ องศา ๔๑ ลิปดา ๕๓ ฟลิปดาตะวันออก ด้านใต้จดเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๐๗ ลิปดา ๒๕ ฟลิปดาเหนือ และด้านตะวันตกจดเส้นแวงที่ ๑๐๒ องศา ๑๘ ลิปดา ๐๓ ฟลิปดาตะวันออก

แปลงที่ห้า ได้แก่แปลงสำรวจบนบกหมายเลข E 5 ซึ่งมีเขตด้านเหนือจดเส้นรุ้งที่ ๑๓ องศา ๐๖ ลิปดา ๒๗ ฟลิปดาเหนือ ด้านตะวันออกจดเส้นแวงที่ ๑๐๓ องศา ๔๑ ลิปดา

๕๓ ฟิลิปดาตะวันออก ด้านใต้จดเส้นรุ้งที่ ๑๖ องศา ๓๔ ลิปดา ๐๓ ฟิลิปดาเหนือ และด้านตะวันตกจดเส้นแวงที่ ๑๐๒ องศา ๑๘ ลิปดา ๐๓ ฟิลิปดาตะวันออก

รวมห้าแปลง เป็นพื้นที่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ตามแผนที่แนบท้ายสัมปทาน ถ้ารายละเอียดของเขตพื้นที่ที่ระบุไว้ไม่ตรงกับแนวเขตในแผนที่ ให้ถือตามรายละเอียดดังนี้

การกำหนดชายฝั่งทะเลให้ถือแนว ณ ระดับน้ำทะเลปานกลาง แต่เส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปส่วนที่อยู่ในทะเลนั้นให้เป็นไปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไปและตามสัญญาเกี่ยวกับต่างประเทศ

ข้อ ๓

ระยะเวลาสำรวจปีไครเลียม

(๑) ระยะเวลาสำรวจปีไครเลียมในแปลงสำรวจตามข้อ ๒ มีกำหนดแปดปีนับแต่วันที่ให้สัมปทาน

(๒) ถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะขอต่อระยะเวลาสำรวจปีไครเลียม ให้ยื่นคำขอต่อกรมทรัพยากรธรณีก่อนสิ้นระยะเวลาสำรวจปีไครเลียมไม่น้อยกว่าหกเดือน

ข้อ ๔

ข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีไครเลียม

(๑) ข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีไครเลียมในระยะเวลาตาม ข้อ ๓ (๑) ให้แบ่งดังนี้

- (ก) ช่วงที่หนึ่ง ได้แก่ระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่ให้สัมปทาน
- (ข) ช่วงที่สอง ได้แก่ระยะเวลายี่ปี นับแต่วันถัดจากวันสิ้นช่วงที่หนึ่ง
- (ค) ช่วงที่สาม ถ้ามีการต่อระยะเวลาสำรวจปีไครเลียม ได้แก่ระยะเวลาสำรวจปีไครเลียมที่ได้รับการต่อนั้น

(๒) ผู้รับสัมปทานต้องสำรวจปีไครเลียมตามข้อผูกพันในค่าน้ำมันเงินและปริมาณงาน ดังต่อไปนี้

(ก) ในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่ง ผู้รับสัมปทานจะสำรวจด้วยวิธีวัดความไหวสะเทือนของชั้นหินเป็นระยะทางประมาณ ๑,๕๐๐ ไมล์ และเจาะอย่างน้อยหนึ่งหลุมกับเริ่มเจาะหลุมที่สอง การเจาะหลุมที่สองจะกระทำให้เสร็จในระหว่างช่วงข้อผูกพันที่หนึ่งถ้าเป็นไปได้

ในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่ง ผู้รับสัมปทานจะทำงานในแปลงสำรวจบนบก หมายเลข E1 E2 และ E3 อย่างน้อยแปลงละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (หนึ่งล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในแปลงสำรวจบนบกหมายเลข E4 อย่างน้อย ๕๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

(ห้าแสนดอลลาร์สหรัฐ) และในแปลงสำรวจบนบกหมายเลข E 6 อย่างน้อย ๒๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สองแสนห้าหมื่นดอลลาร์สหรัฐ) ข้อผูกพันด้านปริมาณเงินค่าใช้จ่ายขั้นต่ำสุดสำหรับแปลงสำรวจห้าแปลงในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่งรวมเป็นเงิน ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สิบแปดล้านดอลลาร์สหรัฐ)

(ข) ในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่สอง ผู้รับสัมปทานจะเจาะหลุมที่สองซึ่งได้เริ่มไว้ในช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่งจนเสร็จ ถ้าหลุมนั้นยังเจาะไม่เสร็จในช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่ง นอกจากนั้นผู้รับสัมปทานจะสำรวจด้วยวิธีวัดความไหวสะเทือนของชั้นหินเป็นระยะทางอีกประมาณ ๑,๐๐๐ ไมล์ และจะเจาะอีกสามหลุม

ในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่สอง ผู้รับสัมปทานจะทำงานในแปลงสำรวจบนบกหมายเลข E 1 E 2 และ E 3 อย่างน้อยแปลงละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (หนึ่งล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในแปลงสำรวจบนบกหมายเลข E 4 อย่างน้อย ๕๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (ห้าแสนดอลลาร์สหรัฐ) ในแปลงสำรวจบนบกหมายเลข E 5 อย่างน้อย ๒๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สองแสนห้าหมื่นดอลลาร์สหรัฐ) ข้อผูกพันด้านปริมาณเงินค่าใช้จ่ายขั้นต่ำสุดสำหรับแปลงสำรวจห้าแปลงในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่สองรวมเป็นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (ยี่สิบล้านดอลลาร์สหรัฐ)

(ค) ในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่สาม

สำหรับข้อผูกพันในการดำเนินงานสำรวจปีโตรเลียม ในช่วงข้อผูกพันช่วงที่สาม รัฐมนตรีและผู้รับสัมปทานจะเจรจาตกลงกันเมื่อผู้รับสัมปทานยื่นคำขอต่อระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียม

ข้อ ๕

ระยะเวลาผลิตปีโตรเลียม

(๑) ระยะเวลาผลิตปีโตรเลียมในพื้นที่ผลิตมีกำหนดสามสิบปี นับแต่วันถัดจากวันสิ้นระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียม

(๒) ถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะขอต่อระยะเวลาผลิตปีโตรเลียม ให้ยื่นคำขอต่อกรมทรัพยากรธรณีก่อนสิ้นระยะเวลาผลิตปีโตรเลียมไม่น้อยกว่าหกเดือน

ข้อ ๖

ผลประโยชน์พิเศษ

ผู้รับสัมปทานตกลงให้ผลประโยชน์พิเศษ ดังต่อไปนี้

(๑) โบนัสการลงนามในสัมปทานปีโตรเลียม

ผู้รับสัมปทานจะจ่ายเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (หนึ่งล้านดอลลาร์สหรัฐ) ให้

(๒) โบนัสการผลิต

ผู้รับสัมปทานจะจ่ายโบนัสการผลิตให้แก่รัฐบาลไทย ดังต่อไปนี้

(ก) เงิน ๗,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (เจ็ดล้านดอลลาร์สหรัฐ) ภายในสามสิบวันหลังจากที่มีการผลิตน้ำมันดิบจากเขตสัมปทานได้เกินปริมาณเฉลี่ยวันละ ๑๐๐,๐๐๐ บาร์เรล หรือมีการผลิตก๊าซธรรมชาติที่มีพลังเท่ากับการผลิตน้ำมันดิบดังกล่าว เป็นระยะเวลาติดต่อกัน ๑๒๐ วัน และ

(ข) เงินอีก ๑๔,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สิบสี่ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ภายในสามสิบวันหลังจากที่มีการผลิตน้ำมันดิบจากเขตสัมปทานได้เกินปริมาณเฉลี่ยวันละ ๒๐๐,๐๐๐ บาร์เรล หรือมีการผลิตก๊าซธรรมชาติที่มีพลังเท่ากับการผลิตน้ำมันดิบดังกล่าว เป็นระยะเวลาติดต่อกัน ๑๒๐ วัน

(๓) ทุนการศึกษา

ผู้รับสัมปทานจะมอบเงินปีละ ๒๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สองแสนดอลลาร์สหรัฐ) เป็นเวลาสามปีแรกของสัมปทานนี้ให้แก่ส่วนราชการที่เหมาะสมของรัฐบาลไทย (ซึ่งรัฐมนตรีกำหนด) เพื่อประโยชน์ในการให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาไทยในสาขาน้ำมัน ก๊าซ หรือแร่ การเลือกนักศึกษารับทุนการศึกษา วิชา และสถานที่ซึ่งจะศึกษาและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องในการนี้ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการดังกล่าวจะกำหนดและจัดการ เงินงวดแรกจะมอบให้ภายในสามสิบวันหลังจากการลงนามในสัมปทานนี้ หรือภายในสามสิบวันหลังจากผู้รับสัมปทานได้รับแจ้งชื่อของส่วนราชการซึ่งจะเป็นผู้รับเงินทุนการศึกษา สุดแต่กรณีใดจะช้ากว่า เงินงวดต่อไปแต่ละงวดจะมอบให้ภายในสามสิบวันหลังจากเริ่มต้นปีสัมปทานแต่ละปี

(๔) การเดินทางไปดูงาน

ผู้รับสัมปทานรับที่จะออกเงินและช่วยเหลือในการจัดการเดินทางไปดูงานในสหรัฐอเมริกา หรือที่อื่นใดถ้าประสงค์สำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของรัฐบาลไทย เพื่อให้ได้ชมกิจการปิโตรเลียมและสิ่งติดตั้งด้านปิโตรเลียม ณ ต่างประเทศ และเพื่อศึกษางานบางฝ่ายของอุตสาหกรรมปิโตรเลียมตามที่ข้าราชการเหล่านั้นปรารถนา เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างรัฐบาลกับผู้ประกอบอุตสาหกรรมปิโตรเลียม การกำหนดเวลาการเดินทาง และตัวบุคคลที่จะเดินทางไปดูงานให้อยู่ในดุลพินิจของรัฐบาล และรัฐบาลมีสิทธิที่จะได้รับการเดินทางไปดูงานดังกล่าวปีละหนึ่งครั้ง ตลอดระยะเวลาสามปีแรกของสัมปทานนี้ คิดเป็นเงินค่าใช้จ่ายประมาณครั้งละ ๗๕,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (เจ็ดหมื่นห้าพันดอลลาร์สหรัฐ) หรือเป็นเงินค่าใช้จ่ายรวมกันประมาณ ๒๒๕,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สองแสนสองหมื่นห้าพันดอลลาร์สหรัฐ)

(๕) การฝึกอบรมอื่น ๆ

นอกจากการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ (๓) ของสัมปทานนี้ ผู้รับสัมปทานเสนอที่จะจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่คัดเลือกแล้วของกรมทรัพยากรธรณี องค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทย หรือส่วนราชการอื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นปฏิบัติหน้าที่ในการติดตามกิจการด้านต่าง ๆ ของอุตสาหกรรมปิโตรเลียมในประเทศไทย

(๖) เงินกองทุนด้านสิ่งแวดล้อม

ผู้รับสัมปทานจะมอบเงินปีละ ๒๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สองแสนดอลลาร์สหรัฐ) ในสามปีแรกของสัมปทานนี้ให้แก่ส่วนราชการที่เหมาะสม (ซึ่งรัฐมนตรีกำหนด) เพื่อเป็นกองทุนสำหรับใช้คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยรวมทั้งการควบคุมมลภาวะ และการสุขาภิบาล เงินงวดแรกจะมอบให้ภายในสามสิบวันหลังจากการลงนามในสัมปทานนี้หรือภายในสามสิบวันหลังจากผู้รับสัมปทานได้รับแจ้งชื่อของส่วนราชการซึ่งจะเป็นผู้รับเงินดังกล่าว แต่กรณีใดจะช้ากว่า เงินงวดต่อไปแต่ละงวดจะมอบให้ภายในสามสิบวันหลังจากเริ่มต้นปีสัมปทานแต่ละปี

(๗) กรมทรัพยากรธรณี

ภายในสามสิบวันหลังจากการลงนามในสัมปทานนี้ ผู้รับสัมปทานจะมอบเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สี่แสนดอลลาร์สหรัฐ) ให้แก่กรมทรัพยากรธรณีเพื่อใช้ประโยชน์ทั่วไปของกรมทรัพยากรธรณี เช่น เพื่อการวิจัย จัดหาเครื่องมือ ฝึกฝนเจ้าหน้าที่ จัดหาหนังสือ เป็นทุนการศึกษา หรือเพื่อสวัสดิการของข้าราชการและลูกจ้าง เป็นต้น

(๘) องค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทย

ภายในสามสิบวันหลังจากการลงนามในสัมปทานนี้ ผู้รับสัมปทานจะมอบเงิน ๒๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สองแสนดอลลาร์สหรัฐ) ให้แก่องค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทยเพื่อใช้ประโยชน์ทั่วไปขององค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทย เช่น เพื่อการวิจัย จัดหาเครื่องมือ ฝึกฝนเจ้าหน้าที่ จัดหาหนังสือ เป็นทุนการศึกษา หรือเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้าง เป็นต้น

(๙) การเข้าร่วมของฝ่ายไทย

รัฐบาลไทยมีสิทธิเข้าร่วมในอัตราร้อยละสิบกับผู้รับสัมปทานในการประกอบกิจการปิโตรเลียมหลังจากที่มีการพบแหล่งปิโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์ในแปลงสำรวจแปลงใดก็ตามซึ่งอยู่ในสัมปทานนี้ ทั้งนี้ที่ได้กำหนดว่ามีแหล่งปิโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์ ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้รัฐบาลทราบถึงการกำหนดดังกล่าว รัฐบาลต้องแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบภายในสามสิบวันหลังจากนั้นว่ารัฐบาลจะเลือกเข้าร่วมกับผู้รับสัมปทานหรือไม่ และการเลือกเข้าร่วมดังกล่าวจะผูกพันรัฐบาลไทยในส่วนที่เกี่ยวกับแหล่งปิโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์ทั้งหมดที่พบในแปลงสำรวจแปลงเดียวกันนั้น ถ้ารัฐบาลเลือกเข้าร่วมด้วย ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการพัฒนา การขนส่ง และการดำเนินงาน รัฐบาลชำระร้อยละสิบ และผู้รับสัมปทานชำระร้อยละแปดสิบ ผู้รับสัมปทานจะได้รับเงินคืนร้อยละสิบของค่าใช้จ่ายในการสำรวจซึ่งได้จ่ายไปในแปลงสำรวจแปลงนั้นก่อนการพบแหล่งปิโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์แหล่งสุดท้าย จากครั้งหนึ่งของส่วนแบ่งที่รัฐบาลได้รับจากการผลิตปิโตรเลียมในแปลงสำรวจแปลงเดียวกันนั้น ในกรณีที่รัฐบาลเข้าร่วม ผู้รับสัมปทานจะเป็นผู้ดำเนินงานและจะปฏิบัติตามข้อกำหนดของสัญญาการดำเนินงานที่รัฐบาลและผู้รับสัมปทานจะตกลงกัน

การเก็บรักษาและขนส่งปีโตรเลียม

(๑) ผู้รับสัมปทานจะให้บุคคลอื่นเก็บรักษา หรือขนส่งปีโตรเลียมที่ตนผลิตได้เมื่อมีเหตุอันสมควร และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีแล้ว

(๒) ในการเก็บรักษาและขนส่งปีโตรเลียม ผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเก็บรักษาและขนส่งปีโตรเลียม และมีมาตรการป้องกัน มิให้เกิดอัคคีภัยหรืออันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ตามวิธีการปฏิบัติงานปีโตรเลียมที่ดี

(๓) สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเก็บรักษาและขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานต้องอยู่ห่างจากอาคารบ้านเรือน และชุมชนชนบทมากพอที่จะไม่คุกคามความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ตามวิธีการปฏิบัติงานปีโตรเลียมที่ดี

(๔) ถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมนอกเขตสัมปทาน ให้เสนอโครงการและแผนผังการวางท่อต่อกรมทรัพยากรธรณีเพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

(๕) ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานหลายรายขอสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมในบริเวณเดียวกัน หรือผู้รับสัมปทานขอสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมในบริเวณที่มีผู้ได้รับอนุมัติให้สร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมแล้ว รัฐมนตรีจะสั่งให้ผู้รับสัมปทานเหล่านั้นตกลงกันสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมร่วมกันก็ได้ ถ้าผู้รับสัมปทานไม่สามารถตกลงกันได้ รัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดตามความเป็นธรรมและเหมาะสม

(๖) ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานเป็นเจ้าของท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมที่ตนผลิตได้และยังสามารถรับขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานรายอื่นได้อีก เมื่อมีผู้รับสัมปทานรายใดรายหนึ่งแสดงความจำนงขอให้รับขนส่งปีโตรเลียม ผู้รับสัมปทานซึ่งมีท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมจะต้องรับขนส่งให้ตามข้อกำหนดที่ผู้รับสัมปทานทั้งสองฝ่ายจะได้ตกลงกัน ถ้าผู้รับสัมปทานตกลงกันไม่ได้ รัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดตามความเป็นธรรมและเหมาะสม ส่วนค่าขนส่งปีโตรเลียมนั้น ให้เรียกเก็บได้ในอัตราที่รัฐมนตรีเห็นชอบ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ผู้รับสัมปทานซึ่งเป็นเจ้าของท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมไม่มีพันธะในการติดตั้งเครื่องอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม หรือลงทุนเพิ่มเติม หรือดำเนินการใด ๆ เป็นพิเศษเพื่อที่จะขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานรายอื่น

เมื่อผู้รับสัมปทานซึ่งเป็นเจ้าของท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียม ผลิตปีโตรเลียมได้เพิ่มขึ้น และมีความจำเป็นต้องใช้ท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียม เพื่อขนส่งปีโตรเลียมที่ผลิตได้เพิ่มขึ้นจนถึงกับจำเป็นต้องลดปริมาณการรับขนส่ง หรือไม่สามารถรับขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานรายอื่นได้ ให้มีสิทธิลดปริมาณการรับขนส่ง หรือหยุดรับขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานรายอื่นได้ แล้วแต่กรณี แต่ต้องแจ้งให้กรมทรัพยากรธรณีและผู้รับสัมปทานซึ่งขนส่งปีโตรเลียมตามวรรคหนึ่งทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๑) ถ้าผู้รับสัมปทานขอร้องให้มีการก่อสร้างท่อสำหรับขนส่งปิโตรเลียมเพื่อใช้ร่วมกันในระหว่างผู้รับสัมปทาน และรัฐมนตรีรับจัดให้มีการก่อสร้างท่อสำหรับขนส่งปิโตรเลียมตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีและผู้รับสัมปทานตกลงกัน ผู้รับสัมปทานต้องออกเงินค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเพื่อการนี้

ท่อสำหรับขนส่งปิโตรเลียมที่ก่อสร้างตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของรัฐ และผู้รับสัมปทานซึ่งเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างมีสิทธิขนส่งปิโตรเลียมที่ผลิตได้โดยเสียค่าขนส่งในอัตราพอกับค่าดำเนินงานและค่าบำรุงรักษาท่อสำหรับขนส่งปิโตรเลียมนั้นตลอดระยะเวลาที่ผู้รับสัมปทานมีสิทธิผลิตปิโตรเลียมตามสัมปทานนี้

ในกรณีที่ท่อสำหรับขนส่งปิโตรเลียมนั้นยังอาจรับขนส่งปิโตรเลียมได้อีก และมีผู้รับสัมปทานซึ่งมิได้เป็นผู้ออกเงินค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างท่อสำหรับขนส่งปิโตรเลียมขอใช้ท่อนั้นขนส่งปิโตรเลียม เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควร จะอนุญาตให้ผู้รับสัมปทานนั้นขนส่งปิโตรเลียมโดยคิดค่าขนส่งตามอัตราที่รัฐมนตรีกำหนดตามความเป็นธรรมและเหมาะสม

ข้อ ๘

การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับสัมปทาน

(๑) รัฐมนตรีจะให้ความสะดวกในการดำเนินงานของผู้รับสัมปทานตามสมควร และถ้าผู้รับสัมปทานร้องขอ รัฐมนตรีจะช่วยเหลือในการติดต่อของผู้รับสัมปทานกับส่วนราชการอื่นเพื่อเร่งเรื่องให้เร็วขึ้น

(๒) ถ้าผู้รับสัมปทานมีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการปิโตรเลียมและที่ดินนั้นบุคคลอื่นเป็นเจ้าของ มีสิทธิครอบครอง หรือมีอำนาจจัดการดูแลตามกฎหมาย ผู้รับสัมปทานจะต้องให้ความพยายามตามสมควรที่จะทำความตกลงขอใช้ เช่า หรือซื้อที่ดินนั้นกับบุคคลดังกล่าว ถ้าผู้รับสัมปทานไม่สามารถตกลงกับบุคคลเช่นว่านี้ได้ รัฐมนตรีจะดำเนินการช่วยเหลือตามสมควรในการให้ผู้รับสัมปทานได้ใช้ที่ดินนั้น

ข้อ ๙

ของที่รับยกเว้นการเสียภาษีอากร

ภายใต้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ของใดซึ่งในเวลานำเข้าได้รับการยกเว้นการเสียอากรขาเข้าหรือภาษีการค้า ถ้าผู้รับสัมปทานหรือผู้รับจ้างเหมายังได้ทำสัญญาจ้างเหมาโดยตรงกับผู้รับสัมปทานได้โอนไปเป็นของบุคคลอื่น หรือนำไปใช้ในการอื่นนอกจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม หรือผู้รับสัมปทานเลิกสัญญากับผู้รับจ้างเหมาดังกล่าว ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้กรมสรรพากรธรณีทราบภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันโอน นำไปใช้ในการอื่น หรือเลิกสัญญา แล้วแต่กรณี

๘
ข้อ ๑๐

ค่าสงวนพื้นที่ ค่าภาคหลวง ภาษีเงินได้ และส่วนลด

(๑) ผู้รับสัมปทานต้องเสียค่าสงวนพื้นที่ ในอัตราตารางกิโลเมตรหรือเศษของตารางกิโลเมตรละ ๔,๐๐๐ บาท (สี่พันบาทถ้วน) ต่อปี

(๒) ผู้รับสัมปทานต้องเสียค่าภาคหลวงในกรณีที่เสียเป็นตัวเงิน ในอัตราร้อยละสิบสองกรึ่งของมูลค่าปีโตรเลียมที่ขายหรือจำหน่าย หรือในกรณีที่เสียเป็นปีโตรเลียมเป็นปริมาณที่มีมูลค่าเท่ากับหนึ่งในเจ็ดของมูลค่าปีโตรเลียมที่ขายหรือจำหน่าย แต่ถ้าเป็นกรณีน้ำมันดิบที่ส่งออก ให้เสียเป็นปริมาณที่มีมูลค่าเท่ากับหนึ่งในเจ็ดของปริมาณน้ำมันดิบที่ส่งออกคูณด้วยราคาประกาศและหารด้วยราคารมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปีโตรเลียม ซึ่งมีส่วนลดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๓) ผู้รับสัมปทานต้องเสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของกำไรสุทธิที่ได้จากการปีโตรเลียมตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

ข้อ ๑๑

ข้อผูกพันและหน้าที่ของผู้รับสัมปทาน

(๑) ผู้รับสัมปทานต้องประกอบกิจการปีโตรเลียมตามสัมปทานนี้ด้วยความเข้มแข็งเท่าที่ควร และจะใช้ความพยายามอย่างสุดกำลังที่จะพัฒนาแหล่งปีโตรเลียมที่ค้นพบให้กว้างขวางมากที่สุดตามวิธีการปฏิบัติงานปีโตรเลียมที่ดี ทั้งนี้ต้องคำนึงอยู่ตลอดเวลาถึงสถานการณ์ตลาดจำหน่ายปีโตรเลียม โดยผู้รับสัมปทานจะพยายามผลิตปีโตรเลียมที่ค้นพบด้วยวิธีการผลิตที่ทันสมัยที่สุดในอัตราที่มั่นใจได้ว่า ส่วนของปีโตรเลียมสำรองที่ค้นพบอันอาจผลิต ขาย หรือจำหน่ายได้โดยมีกำไรนั้นจะได้รับการผลิตอย่างเต็มกำลังความสามารถของคนตลอดอายุสัมปทานนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้รับสัมปทานรับจะดำเนินการให้อุบัติการณ์ตามหลักเทคนิคและวิศวกรรมที่เหมาะสมในการอนุรักษ์ทรัพยากรปีโตรเลียม และในการดำเนินการอื่น ๆ ที่ได้รับอนุญาตตามสัมปทานนี้

(๒) ผู้รับสัมปทานจะใช้ความพยายามอย่างสุดกำลังที่จะไม่ใช้วิธีประกอบกิจการปีโตรเลียมใด ๆ ซึ่งขัดต่อสาธารณประโยชน์หรือกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจหรือประโยชน์สุขของประชาชน

(๓) ผู้รับสัมปทานต้องจ้างผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพื่อประกอบกิจการปีโตรเลียม ตามสัมปทานนี้ในตำแหน่งหน้าที่ระดับต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ตามคุณสมบัติของบุคคลเหล่านั้น อนึ่งหากยังหาผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยที่มีความชำนาญงานเหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่บางตำแหน่งมิได้ ผู้รับสัมปทานจะพยายามอย่างดีที่สุดที่จะฝึกฝนผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยให้มีความชำนาญงานมากขึ้นจนเหมาะสมที่จะรับตำแหน่งต่าง ๆ ทุกระดับในกิจการปีโตรเลียมได้ภายในระยะเวลาอันสมควร

(๔) ในการถือเอาประโยชน์จากก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้ ผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติ ตามลำดับก่อนหลัง ดังต่อไปนี้

(ก) ใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรปิโตรเลียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อรักษาแรงกดดัน ในแหล่งปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานกำลังผลิตอยู่ หรือส่งไปให้ผู้รับสัมปทานรายอื่นใช้เพื่อ รักษาแรงกดดันหรือเพื่อช่วยในการผลิตปิโตรเลียมที่ยังตกค้างอยู่ในแหล่งปิโตรเลียมของผู้รับ สัมปทานรายอื่นนั้นในเมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีแล้ว

(ข) ขายหรือจำหน่ายภายในประเทศ รวมทั้งขายหรือจำหน่ายให้แก่รัฐบาลเพื่อใช้ ในโครงการใด ๆ ซึ่งรัฐบาลส่งเสริม

(ค) ส่งออกไปขายหรือจำหน่ายนอกประเทศ

ข้อ ๑๒

การเคารพข้อข้อกำหนดขั้นมูลฐาน

(๑) รัฐมนตรีให้ความมั่นใจว่า ในระหว่างที่สัมปทานนี้ยังมีอายุอยู่ จะไม่เปลี่ยนแปลงแต่ฝ่ายเดียวซึ่งหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประโยชน์ สิทธิ และหน้าที่ของผู้รับสัมปทานใน เรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การประกอบกิจการปิโตรเลียมในแปลงสำรวจและพื้นที่ผลิตรวมทั้งการใช้ที่ดิน นอกแปลงสำรวจและพื้นที่ผลิตในการเก็บรักษาหรือขนส่งปิโตรเลียม

(ข) การนำคนต่างด้าว เครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องใช้ โครงก่อสร้าง ยานพาหนะ ส่วนประกอบ อุปกรณ์ และวัสดุอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นในการประกอบกิจการปิโตรเลียมเข้ามาใน ราชอาณาจักร

(ค) การคืนพื้นที่

(ง) การได้รับยกเว้นบางประการในการเสียภาษีอากรและเงินที่ส่วนราชการต่าง ๆ เรียกเก็บ

(จ) การกำหนดและประกาศราคาปิโตรเลียม

(ฉ) การส่งปิโตรเลียมออก

(ช) การเก็บรักษาและส่งเงินตราต่างประเทศ

(ซ) การเสียค่าภาคหลวงและภาษีเงินได้ตลอดจนการคำนวณค่าภาคหลวงและภาษี เงินได้

(๒) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงขั้นมูลฐานในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประโยชน์ สิทธิ และหน้าที่ของผู้รับสัมปทานตาม (๑) ในประเทศในบริเวณอ่าวเปอร์เซียหรือในประเทศ อื่นที่มีปริมาณการผลิตปิโตรเลียมที่ติดต่อกันกับประเทศไทยและส่งปิโตรเลียมออกไปขายใน ตลาดเดียวกันกับประเทศไทย รัฐมนตรีและผู้รับสัมปทานอาจตกลงร่วมกันแก้ไขหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับประโยชน์ สิทธิ และหน้าที่ดังกล่าวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้

ข้อ ๑๓

การระงับข้อพิพาท

(๑) เมื่อมีข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการที่รัฐมนตรีสั่งให้ผู้รับสัมปทานแก้ไขเหตุที่จะส่งเพิกถอนสัมปทานตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือข้อพิพาทที่เกี่ยวกับปัญหาที่ว่าได้มีการปฏิบัติตามสัมปทานหรือไม่ เกิดขึ้น ในขั้นแรกให้คู่กรณีพยายามหาทางตกลงกันด้วยดี ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๒) เมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสนอให้ระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ ให้คู่กรณีแต่ละฝ่ายแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละหนึ่งคน และให้อนุญาโตตุลาการดังกล่าวร่วมกันแต่งตั้งผู้ชี้ขาดหนึ่งคน

(๓) ให้คู่กรณีแต่ละฝ่ายแจ้งข้ออนุญาโตตุลาการที่ตนแต่งตั้งให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสนอให้ระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ หากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่แจ้งข้ออนุญาโตตุลาการภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ประธานธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ (ซึ่งต่อไปในสัมปทานนี้เรียกว่า “ธนาคารโลก”) แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนคู่กรณีฝ่ายแรก

(๔) ให้อนุญาโตตุลาการแต่งตั้งผู้ชี้ขาดภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการครบทั้งสองคนแล้ว ถ้าอนุญาโตตุลาการไม่แต่งตั้งหรือไม่สามารถตกลงกันแต่งตั้งผู้ชี้ขาดภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายอาจร้องขอให้ประธานธนาคารโลกแต่งตั้งผู้ชี้ขาดแทน

(๕) ถ้าอนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาดถึงแก่กรรม ลาออก ปฏิเสธ หรือไม่สามารถที่จะทำการก่อนที่จะให้คำวินิจฉัย ให้ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้ใน (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี

(๖) ถ้ามีการตั้งองค์การระหว่างประเทศขึ้นใหม่ โดยมีลักษณะและอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันกับธนาคารโลกดังกล่าว หรือรับอำนาจหน้าที่ส่วนใหญ่ที่ตกทอดหรือโอนมาจากธนาคารโลกดังกล่าว ให้ถือว่าอำนาจหน้าที่ของประธานธนาคารโลกดังกล่าวตาม (๓) และ (๔) เป็นอำนาจหน้าที่ของประธานองค์การระหว่างประเทศที่ตั้งขึ้นใหม่ได้ โดยคู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงกันใหม่

(๗) โดยเหตุผลอันใดก็ตาม ถ้าไม่มีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาด หรือมิได้มีการแต่งตั้งผู้แทนผู้ที่พ้นจากตำแหน่งตาม (๓) หรือ (๔) หรือ (๕) คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ประธานศาลสหพันธ์แห่งประเทศสวิสเป็นผู้แต่งตั้งได้

(๘) ค่าใช้จ่ายของอนุญาโตตุลาการของคู่กรณีฝ่ายใด ให้คู่กรณีฝ่ายนั้นทรงจ่ายไปก่อนไม่ว่าคู่กรณีฝ่ายนั้นจะเป็นผู้แต่งตั้งหรือไม่ ส่วนค่าใช้จ่ายของผู้ชี้ขาดให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายทรงจ่ายไปฝ่ายละเท่า ๆ กันก่อนด้วย

(๘) สถานที่พิจารณาของอนุญาโตตุลาการนั้น สุดแต่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะตกลงกัน ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เป็นเมืองสุริต ประเทศสวิส

(๑๐) ผู้ชี้ขาดพึงกำหนดวิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายข้อบังคับแห่งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยอนุโลม

(๑๑) ในการให้คำวินิจฉัย อนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาด แล้วแต่กรณี จะต้องคำนึงถึงบทบัญญัติของกฎหมายไทย และหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่จะพื้งนำมาใช้บังคับด้วย และให้กำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมของอนุญาโตตุลาการและผู้ชี้ขาดที่จะให้ คู่กรณีฝ่ายใดเป็นผู้เสียแต่ฝ่ายเดียว หรือให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายเป็นผู้เสียตามส่วนที่เห็นสมควรไว้ในคำวินิจฉัยด้วย

(๑๒) คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการหรือคำวินิจฉัยของผู้ชี้ขาดในกรณีที่อนุญาโตตุลาการมีความเห็นแตกต่างกันให้เป็นที่สุด และมีผลผูกพันคู่กรณีทั้งสองฝ่าย

(๑๓) ข้อพิพาทตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้ระงับโดยอนุญาโตตุลาการตามวิธีการดังกล่าวข้างต้น

(๑๔) ข้อพิพาทเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ มิให้ระงับโดยอนุญาโตตุลาการ และให้ใช้วิธีการตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวระบุให้ปฏิบัติหรือให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยปีโตรเลียม หากมีการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยปีโตรเลียม คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการในส่วนนั้นให้นำมาใช้บังคับได้

(๑๕) เรื่องดังต่อไปนี้มิให้ระงับโดยอนุญาโตตุลาการ

(ก) ความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

(ข) ข้อพิพาทเกี่ยวกับพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ ที่ผู้รับสัมปทานได้ยื่นฟ้องต่อศาลไทยแล้ว

(ค) ข้อพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัยหรือคำสั่งที่ให้เป็นที่สุดตามพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

ข้อ ๑๔

การเพิกถอนสัมปทาน

(๑) นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนสัมปทาน เมื่อผู้รับสัมปทาน

- (ก) ไม่ชำระผลประโยชน์พิเศษตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖
 - (ข) ไม่เริ่มสำรวจปีโตรเลียมในแปลงสำรวจที่ได้รับอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ภายในหกเดือนนับแต่วันให้สัมปทาน
 - (ค) ฝ่าฝืนบทบัญญัติของมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
 - (ง) ไม่ประกอบกิจการปิโตรเลียมด้วยความเข้มแข็งเท่าที่ควร หรือ
 - (จ) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) การเพิกถอนสัมปทานไม่ลบล้างความรับผิดชอบใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามข้อกำหนดในสัมปทาน

ข้อ ๑๕

การสิ้นสุดของสัมปทาน

- (๑) สัมปทานสิ้นสุดด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - (ก) กำหนดระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมสิ้นสุดลง
 - (ข) เขตสัมปทานหมดสิ้นไปโดยผลแห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ หรือโดยการคืนพื้นที่ด้วยความสมัครใจของผู้รับสัมปทาน
 - (ค) สัมปทานถูกเพิกถอน
 - (ง) เมื่อสภาพการเป็นนิติบุคคลของผู้รับสัมปทานสิ้นสุดลง
- (๒) เมื่อสัมปทานสิ้นสุดอายุ บรรดาข้อผูกพันทั้งปวงระหว่างรัฐมนตรีกับผู้รับสัมปทานย่อมสิ้นสุดลง เว้นแต่ข้อผูกพันทางการเงินหรือผลประโยชน์พิเศษซึ่งยังมิได้มีการปฏิบัติครบถ้วนและข้อผูกพันที่กำหนดในสัมปทานว่าจะต้องปฏิบัติหลังจากสัมปทานสิ้นสุดอายุ
- (๓) ในระหว่างห้าปีสุดท้ายของระยะเวลาผลิตปิโตรเลียม หรือระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมที่ได้รับการต่อ ผู้รับสัมปทานจะไม่รื้อ ถอน ขาย ให้ จำหน่าย จ่าย หรือโอนทรัพย์สินที่ระบุไว้ใน (๔) เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากรัฐมนตรี
- (๔) เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาผลิตปิโตรเลียม หรือสิ้นสุดระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมที่ได้รับการต่อในพื้นที่ผลิตแปลงใด หรือเมื่อผู้รับสัมปทานคืนพื้นที่ผลิตแปลงใดทั้งแปลง หรือผู้รับสัมปทานถูกเพิกถอนสัมปทานก่อนสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว ผู้รับสัมปทานต้องส่งมอบที่ดิน อาคาร ถนน รถไฟ ท่อส่งปิโตรเลียม เครื่องสูบลม เครื่องจักร ขานเจาะ ถังเก็บน้ำมัน สถานีสถานีย่อย สถานีปลายทาง โรงงาน ท่าเรือ สิ่งติดตั้ง และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่นๆ

อันจำเป็นต่อการสำรวจ ผลิต เก็บรักษา หรือขนส่งปิโตรเลียม หรืออันมีลักษณะที่ใช้เป็นสาธารณูปโภคได้ เช่น ระบบไฟฟ้า ก๊าซ น้ำ สื่อสาร หรือโทรคมนาคม ที่เกี่ยวกับพื้นที่ผลิตแปลงนั้น ให้แก่รัฐบาลไทยโดยไม่คิดมูลค่า ส่วนทรัพย์สินที่ใช้ประโยชน์มิได้ ผู้รับสัมปทานต้องรื้อถอนตามที่รัฐมนตรีสั่ง ให้เสร็จสิ้นภายในสามเดือนนับแต่วันที่สั่ง

ข้อ ๑๖

การสละสิทธิ

ในกรณีที่รัฐมนตรีหรือผู้รับสัมปทานมิได้เรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อใด ไม่ถือว่าเป็นการสละสิทธิที่จะเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อนั้นในเวลาต่อไป และการที่ไม่เรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อใดในกรณีหนึ่ง ไม่ถือว่าเป็นการสละสิทธิที่จะเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อนั้นในอีกกรณีหนึ่ง ไม่ว่ากรณีดังกล่าวจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๑๗

การแจ้งให้ทราบ

(๑) บรรดาหนังสือหรือคำสั่งที่ต้องส่งให้แก่ผู้รับสัมปทาน ให้ส่งไปยังผู้รับสัมปทาน ณ สถานที่ที่ระบุไว้ข้างต้นของสัมปทานนี้ พร้อมกับส่งสำเนาฉบับหนึ่งไปยังผู้รับสัมปทาน ณ P.O. Box 146, Houston, Texas 77001, U.S.A.

(๒) บรรดาหนังสือที่ต้องส่งให้แก่รัฐมนตรี ให้ส่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่หก กรุงเทพฯ ๑๔ ประเทศไทย พร้อมกับส่งสำเนาฉบับหนึ่งไปยังอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรธรณี ถนนพระรามที่หก กรุงเทพฯ ๑๔ ประเทศไทย

(๓) หากมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ส่งหนังสือ หรือคำสั่งที่ระบุไว้ใน (๑) หรือ (๒) ให้รัฐมนตรีหรือผู้รับสัมปทาน แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ

ข้อ ๑๘

เบ็ดเตล็ด

ถ้าผู้รับสัมปทานได้ปฏิบัติตามสัมปทานทุกประการ และขอต่อระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมก่อนสิ้นระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมไม่น้อยกว่าหกเดือน ผู้รับสัมปทานจะได้รับการต่อระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมภายใต้ข้อกำหนด ข้อผูกพัน และเงื่อนไขที่ใช้อยู่ทั่วไปในขณะนั้นอีกครั้งหนึ่งเป็นเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี

40/71

๑๔

สัมปทานนี้ทำขึ้นและลงลายมือชื่อ ณ วันที่ ๑๖ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็น
สองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกันทุกประการ รัฐมนตรีและผู้รับสัมปทานต่างรักษาไว้
ฝ่ายละฉบับ

(ลงลายมือชื่อ) เกษม จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
อุตสาหกรรม

(ลงลายมือชื่อ) บุญสิงห์ นันทากิจวัตร พยาน

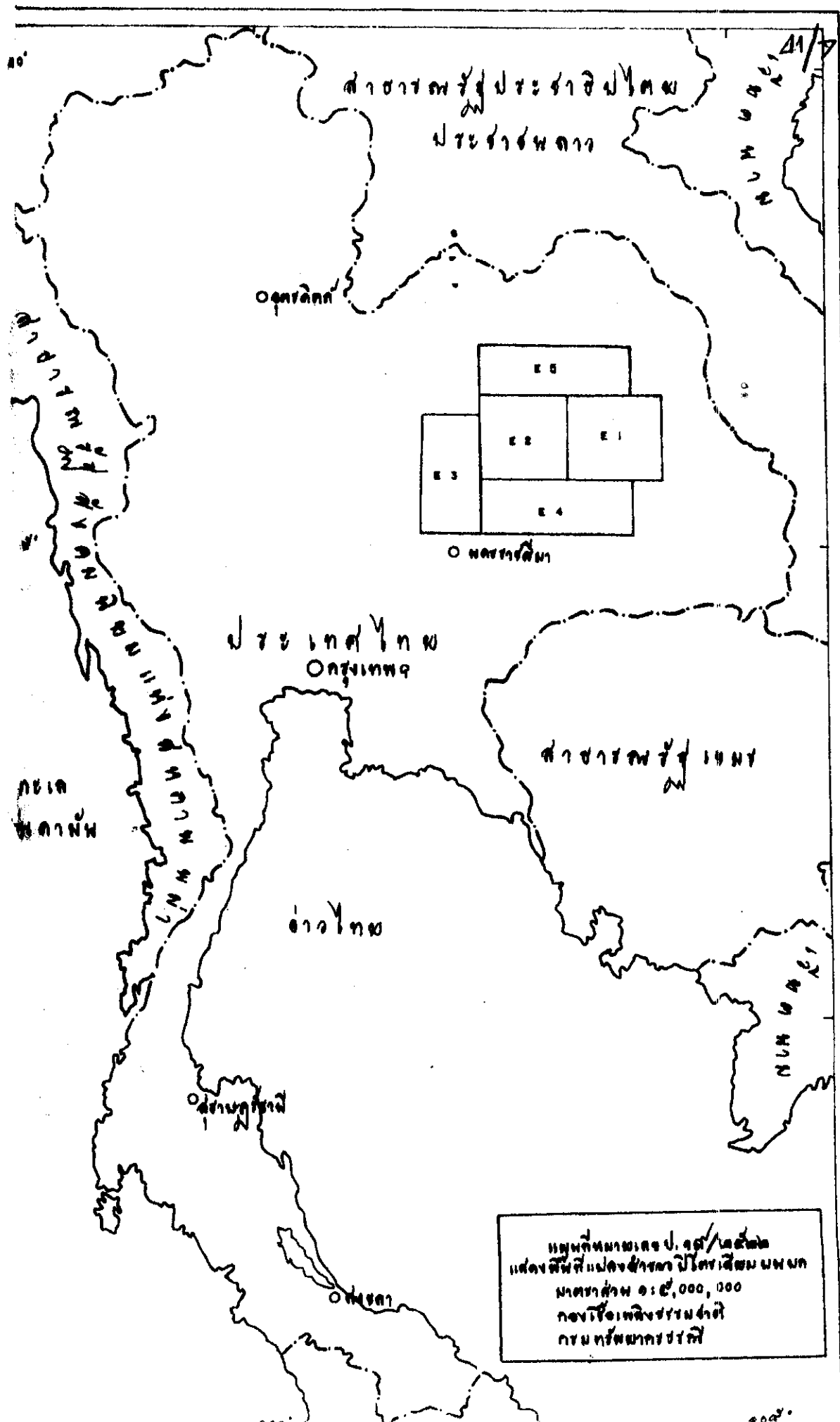
(ลงลายมือชื่อ) อ้วน นารถศิริ พยาน

ข้าพเจ้า ESSO EXPLORATION INC. ผู้รับสัมปทาน ตกลงปฏิบัติตามข้อ
กำหนดของสัมปทานนี้โดยเคร่งครัด จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

(ลงลายมือชื่อ) ALBERT C. McCLAIN ผู้รับสัมปทาน

(ลงลายมือชื่อ) ROBERT M. CUMMINGS พยาน

(ลงลายมือชื่อ) สุกัญญา บิรมานเทมินทร์ พยาน

42/71

สำเนา

กทธ./ป ๒

กระทรวงอุตสาหกรรม

สัมปทานปิโตรเลียม

เลขที่ ๑/๒๕๒๔/๑๙

ออกให้แก่

ESSO UDON INC.

ณ วันที่ ๓ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๔

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (ซึ่งต่อไปในสัมปทานนี้ เรียกว่า "รัฐมนตรี") โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ออกสัมปทานนี้ให้แก่ Esso Udon Inc. สำนักงานในประเทศไทยอยู่ที่ ๔๔๖ ถนนพระรามที่ ๔ กรุงเทพมหานคร โดยนาย G.W. Grader รองประธานบริษัท หรือ นาย L.V. Russell ซึ่งแต่ละคนเป็นผู้มีอำนาจลงชื่อแทน (ซึ่งต่อไปในสัมปทานนี้เรียกว่า "ผู้รับสัมปทาน") โดยมีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

บทนิยาม

ในสัมปทานนี้

"เขตสัมปทาน" หมายความว่า บรรดาแปลงสำรวจ พื้นที่ผลิตและพื้นที่สงวนไว้ซึ่งผู้รับสัมปทานมีสิทธิประกอบกิจการปีโตรเลียมตามสัมปทานนี้

ข้อ ๒

แปลงสำรวจ

แปลงสำรวจในวันที่ให้สัมปทานมีรายละเอียดของเขตพื้นที่ดังต่อไปนี้
แปลงที่หนึ่ง ได้แก่แปลงสำรวจบนบก หมายเลข EBU1 ซึ่งมีพื้นที่ล้อมรอบด้วยเส้นตรงที่เชื่อมจุดต่าง ๆ (นอกจากเส้นตรงที่เชื่อมจุด ๒ และ ๓ ไปตามเส้นเขตแดนระหว่างประเทศไทย-ลาว) ซึ่งมีพิกัดเส้นรุ้งและเส้นแวงดังต่อไปนี้

จุด	รุ้งเหนือ	แวงตะวันออก
๑	๑๗° ๔๘' ๓๐"	๑๐๒° ๒๔' ๐๐"
๒ เส้นตัดเขตแดนระหว่าง ประเทศไทย-ลาวที่	๑๗° ๔๘' ๓๐"	๑๐๒° ๓๕' ๔๕"
แล้วไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ตามเขตแดนระหว่างประเทศ ไทย-ลาว ถึงจุด ๓		
๓	๑๘° ๑๖' ๐๐"	๑๐๓° ๑๕' ๐๐"
๔	๑๘° ๐๐' ๐๐"	๑๐๓° ๑๕' ๐๐"
๕	๑๘° ๐๐' ๐๐"	๑๐๓° ๒๖' ๐๐"
๖	๑๗° ๐๖' ๒๗"	๑๐๓° ๒๖' ๐๐"
๗	๑๗° ๐๖' ๒๗"	๑๐๒° ๓๐' ๐๐"
๘	๑๗° ๒๘' ๐๐"	๑๐๒° ๓๐' ๐๐"
๙	๑๗° ๒๘' ๐๐"	๑๐๒° ๒๔' ๐๐"

แปลงที่สอง ได้แก่แปลงสำรวจบนบก หมายเลข EU2 ซึ่งมีพื้นที่ล้อมรอบด้วย
เส้นตรงที่เชื่อมจุดต่าง ๆ (นอกจากเส้นตรงที่เชื่อมจุด ๑๒ และ ๓ ไปตามเส้นเขตแดน
ระหว่างประเทศไทย-ลาว) ซึ่งมีพิกัดเส้นรุ้งและเส้นแวงดังต่อไปนี้

จุด	รุ้งเหนือ	แวงตะวันออก
๓ ที่เส้นตัดเขตแดนระหว่าง ประเทศไทย-ลาว ที่	๑๘° ๓๖' ๐๐"	๑๐๓° ๑๕' ๐๐"
๔	๑๘° ๐๐' ๐๐"	๑๐๓° ๑๕' ๐๐"
๕	๑๘° ๐๐' ๐๐"	๑๐๓° ๒๖' ๐๐"
๖	๑๗° ๐๖' ๒๗"	๑๐๓° ๒๖' ๐๐"
๑๐	๑๗° ๐๖' ๒๗"	๑๐๔° ๐๐' ๐๐"
๑๑	๑๗° ๕๐' ๐๐"	๑๐๔° ๐๐' ๐๐"
๑๒ ที่เส้นตัดเขตแดนระหว่าง ประเทศไทย-ลาว	๑๗° ๕๐' ๐๐"	๑๐๔° ๒๐' ๓๕"

แล้วไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
ตามเส้นเขตแดนระหว่างประเทศ
ไทย-ลาว ถึงจุด ๓

รวมสองแปลง เป็นพื้นที่ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ตามแผนที่แนบท้าย
สัมปทาน ถ้ารายละเอียดของเขตพื้นที่ที่ระบุไว้ไม่ตรงกับแนวเขตในแผนที่ ให้ถือตามราย
ละเอียดนั้น

ข้อ ๓

ระยะเวลาสำรวจปีใดเดือน

(๑) ระยะเวลาสำรวจปีใดเดือนในแปลงสำรวจ ตามข้อ ๒ มีกำหนดแปดปีนับ
แต่วันที่ให้สัมปทาน

(๒) ถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะขอต่อระยะเวลาสำรวจปีใดเดือน ให้ยื่นคำขอ
ต่อกรมทรัพยากรธรณีก่อนสิ้นระยะเวลาสำรวจปีใดเดือนไม่น้อยกว่าหกเดือน

ข้อ ๔

ข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดเดือน

(๑) ข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดเดือนในระยะเวลาตาม ข้อ ๓ (๑) ให้แบ่ง
ดังนี้

- (ก) ช่วงที่หนึ่ง ได้แก่ระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่ให้สัมปทาน
- (ข) ช่วงที่สอง ได้แก่ระยะเวลาห้าปี นับแต่วันถัดจากวันสิ้นช่วงที่หนึ่ง
- (ค) ช่วงที่สาม ถ้ามีการต่อระยะเวลาสำรวจปีใดเดือน ได้แก่ ระยะเวลา
สำรวจปีใดเดือนที่ได้รับการต่อนั้น

๔

(๒) ผู้รับสัมปทานต้องสำรวจปีใดก็ตามตามข้อผูกพันในด้านปริมาณเงิน และ ปริมาณงานดังต่อไปนี้

(ก) ในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่ง ผู้รับสัมปทานจะสำรวจด้วยวิธีวัด ความไหวสะเทือนของชั้นหิน เป็นระยะทางประมาณ ๑,๐๐๐ ไมล์และเจาะสามหลุม ผู้รับ สัมปทานจะทำงานในแปลงสำรวจ EU1 และ EU2 อย่างน้อยแปลงละ ๓,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ สหรัฐ (เจ็ดล้านดอลลาร์สหรัฐ) ข้อผูกพันด้านปริมาณเงินค่าใช้จ่ายขั้นต่ำรวมเป็นเงิน ๒๔,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (ยี่สิบสี่ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

(ข) ในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่สอง ผู้รับสัมปทานจะสำรวจด้วยวิธีวัด ความไหวสะเทือนของชั้นหินเป็นระยะทางประมาณ ๖๐๐ ไมล์ และเจาะอีกสี่หลุม ผู้รับ สัมปทานจะทำงานในแปลงสำรวจ EU1 และ EU2 อย่างน้อยแปลงละ ๓,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ สหรัฐ (เจ็ดล้านดอลลาร์สหรัฐ) ข้อผูกพันด้านปริมาณเงินค่าใช้จ่ายขั้นต่ำเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สามสิบล้านดอลลาร์สหรัฐ)

(ค) ในระหว่างช่วงข้อผูกพันช่วงที่สาม สำหรับข้อผูกพันในการดำเนินงานสำรวจปีใดก็ตามในช่วงข้อผูกพันช่วงที่สาม รัฐมนตรี และผู้รับสัมปทานจะเจรจาตกลงกัน เมื่อผู้รับสัมปทานยื่นคำขอต่อระยะเวลาสำรวจ ปีใดก็ตาม

ข้อ ๕

ระยะเวลาผลิตปีใดก็ตาม

(๑) ระยะเวลาผลิตปีใดก็ตามในพื้นที่ผลิตมีกำหนดตามสิบปี นับแต่วันถัดจาก วันสิ้นระยะเวลาสำรวจปีใดก็ตาม

(๒) ถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะขอต่อระยะเวลาผลิตปีใดก็ตาม ให้ยื่นคำขอ ต่อกรมทรัพยากรธรณีก่อนสิ้นระยะเวลาผลิตปีใดก็ตามไม่น้อยกว่าหกเดือน

ข้อ ๖

ผลประโยชน์พิเศษ

ผู้รับสัมปทานตกลงให้ผลประโยชน์พิเศษดังต่อไปนี้

(๑) โบนัสการลงนามในสัมปทาน

ผู้รับสัมปทานจะจ่ายเงิน ๖,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (หกล้านดอลลาร์สหรัฐ) ให้ แก่รัฐบาลไทย ภายในสามสิบวันหลังจากการลงนามในสัมปทานนี้

(๒) โบนัสการผลิด

ผู้รับสัมปทานจะจ่ายโบนัสการผลิดให้แก่รัฐบาลไทย ดังต่อไปนี้

(ก) เงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (ยี่สิบล้านดอลลาร์สหรัฐ) ภายในสามสิบวันหลังจากที่มีการผลิตน้ำมันดิบจากเขตสัมปทานได้เกินปริมาณเฉลี่ยวันละ ๓๐๐,๐๐๐ (หนึ่งแสน) บาร์เรล หรือมีการผลิตก๊าซธรรมชาติที่มีพลังเท่ากับการผลิตน้ำมันดิบดังกล่าว เป็นระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันติดต่อกัน และ

(ข) เงินอีก ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สี่สิบล้านดอลลาร์สหรัฐ) ภายในสามสิบวันหลังจากที่มีการผลิตน้ำมันดิบจากเขตสัมปทานได้เกินปริมาณเฉลี่ยวันละ ๒๐๐,๐๐๐ (สองแสน) บาร์เรล หรือมีการผลิตก๊าซธรรมชาติที่มีพลังเท่ากับการผลิตน้ำมันดิบ ดังกล่าว เป็นระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันติดต่อกัน

(๓) ทุนการศึกษา

ผู้รับสัมปทานจะมอบเงินปีละ ๒๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สองแสนดอลลาร์สหรัฐ) ในเวลาตามปีแรกของสัมปทานนี้ให้แก่ส่วนราชการที่เหมาะสมของรัฐบาลไทย (ซึ่งรัฐมนตรีกำหนด) เพื่อประโยชน์ในการให้ทุนการศึกษาในสาขาน้ำมัน ก๊าซ หรือแร่ อย่างอื่น ๆ การคัดเลือกนักศึกษาเข้ารับทุนการศึกษา วิชาและสถานที่ที่จะศึกษาและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องในการนี้ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการดังกล่าวจะกำหนดและจัดการ เงินงวดแรกจะมอบให้ภายในสามสิบวันหลังจากการลงนามในสัมปทานนี้ หรือภายในสามสิบวันหลังจากผู้รับสัมปทานได้รับแจ้งชื่อของส่วนราชการซึ่งจะเป็นผู้รับเงินทุนการศึกษา สุดแต่กรณีใดจะดีกว่า เงินงวดต่อไปแต่ละงวดจะมอบให้ภายในสามสิบวันหลังจากเริ่มปีสัมปทานแต่ละปี

(๔) การเดินทางไปดูงานหรือการสัมมนา

ผู้รับสัมปทานจะช่วยเหลือในด้านการเงิน และการจัดการเดินทางไปดูงานในสหรัฐอเมริกาหรือที่อื่นใด ถ้าประสงค์ สำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของรัฐบาลไทย เพื่อให้ได้ชมกิจการปิโตรเลียมและสิ่งติดตั้งด้านปิโตรเลียม ณ ต่างประเทศ และเพื่อศึกษางานบางฝ่ายของอุตสาหกรรมปิโตรเลียมตามที่ข้าราชการเหล่านั้นปรารถนา หรือจัดการศึกษาและอบรมแก่ข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาลไทย โดยการเข้ารับการฝึกอบรมและ/หรือเข้าร่วมการสัมมนาทางวิชาการและ/หรือด้านธุรกิจภายในประเทศไทยหรือที่อื่นใด เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างรัฐบาลและผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้รับสัมปทานจะมอบเงินเพื่อใช้ในการเดินทางไปดูงานและ / หรือเข้าร่วมการสัมมนาและฝึกอบรมดังกล่าว ปีละ ๓๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (หนึ่งแสนดอลลาร์สหรัฐ) ในสามปีแรกของสัมปทานนี้ รวมเป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สามแสนดอลลาร์สหรัฐ)

(๕) เงินกองทุนสิ่งแวดล้อม

ผู้รับสัมปทานจะมอบเงิน ๖๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (หกแสนดอลลาร์สหรัฐ) ให้แก่ส่วนราชการที่เหมาะสม (ซึ่งรัฐมนตรีกำหนด) เพื่อเป็นกองทุนสำหรับใช้คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย รวมทั้งการควบคุมมลภาวะและการสุขภาพ ภายในสามสิบวันหลังจากการลงนามในสัมปทานนี้ หรือภายในสามสิบวันหลังจากผู้รับสัมปทานได้รับแจ้งชื่อของส่วนราชการซึ่งจะเป็นผู้รับเงินดังกล่าว แต่กรณีใดจะดีกว่า

(๖) กรมทรัพยากรธรณี

ผู้รับสัมปทานจะมอบเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ (สองล้านห้าแสนดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อใช้ประโยชน์ทั่วไปให้แก่กรมทรัพยากรธรณี ภายในสามสิบวันหลังจากการลงนามในสัมปทานนี้

(๗) การเข้าร่วมของฝ่ายไทย

รัฐบาลไทยมีสิทธิเข้าร่วมในการประกอบกิจการปิโตรเลียมกับผู้รับสัมปทานในอัตราร้อยละสิบหลังจากที่มีการพบแหล่งปิโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์ในแปลงสำรวจแปลงใดก็ตามซึ่งอยู่ในสัมปทานนี้ ทั้งนี้ที่ได้กำหนดว่ามีแหล่งปิโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์ ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้รัฐบาลทราบถึงการกำหนดดังกล่าว รัฐบาลต้องแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบภายในสามสิบวัน หลังจากนั้นว่ารัฐบาลจะเลือกเข้าร่วมกับผู้รับสัมปทานหรือไม่ และการเลือกเข้าร่วมดังกล่าวจะผูกพันรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแหล่งปิโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์ทั้งหมดที่พบในแปลงสำรวจแปลงเดียวกันนั้น ถ้ารัฐบาลเลือกเข้าร่วมด้วย ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการพัฒนาการขนส่งและการดำเนินงาน รัฐบาลชำระร้อยละสิบและผู้รับสัมปทานชำระร้อยละแปดสิบ ผู้รับสัมปทานจะได้รับเงินคืนร้อยละสิบของค่าใช้จ่ายในการสำรวจ ซึ่งได้จ่ายไปในแปลงสำรวจแปลงนั้นก่อนการพบแหล่งปิโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์แหล่งสุดท้าย จากครั้งหนึ่งของส่วนแบ่งที่รัฐบาลได้รับจากการผลิตปิโตรเลียมในแปลงสำรวจแปลงเดียวกันนั้น ในกรณีที่รัฐบาลเข้าร่วม ผู้รับสัมปทานจะเป็นผู้ดำเนินงานและจะปฏิบัติตามข้อกำหนดของสัญญาการดำเนินงานที่รัฐบาลและผู้รับสัมปทานจะตกลงกัน

ข้อ ๑

การเก็บรักษาและขนส่งปิโตรเลียม

(๑) ผู้รับสัมปทานจะให้บุคคลอื่นเก็บรักษา หรือขนส่งปิโตรเลียมที่ตนผลิตได้เมื่อมีเหตุอันสมควร และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรีแล้ว

(๒) ในการเก็บรักษาและขนส่งปิโตรเลียม ผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเก็บรักษาและขนส่งปิโตรเลียม และมีมาตรการป้องกัน มิให้เกิดอัคคีภัยหรืออันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ตามวิธีการปฏิบัติงานปิโตรเลียมที่ดี

(๓) สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในการเก็บรักษาและขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานต้องอยู่ห่างจากอาคารบ้านเรือน และชุมชนมากพอที่จะไม่คุกคามความปลอดภัยของบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ตามวิธีการปฏิบัติงานปีโตรเลียมที่ดี

(๔) ถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียม นอกเขตสัมปทานให้เสนอโครงการและแผนผังการวางท่อต่อกรมทรัพยากรธรณี เพื่อขอรับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

(๕) ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานหลายรายขอสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมในบริเวณเดียวกัน หรือผู้รับสัมปทานขอสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมในบริเวณที่ผู้ได้รับอนุมัติให้สร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมแล้ว รัฐมนตรีจะสั่งให้ผู้รับสัมปทานเหล่านั้นตกลงกันสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมร่วมกันก็ได้ ถ้าผู้รับสัมปทานไม่สามารถตกลงกันได้ รัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดตามความเป็นธรรมและเหมาะสม

(๖) ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานเป็นเจ้าของท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียม ที่ตนผลิตได้ และถ้ายังสามารถรับขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานรายอื่นได้อีก เมื่อมีผู้รับสัมปทานรายใดรายหนึ่งแสดงความจำนงขอให้รับขนส่งปีโตรเลียม ผู้รับสัมปทานซึ่งมีท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมจะต้องรับขนส่งให้ตามข้อกำหนดที่ผู้รับสัมปทานทั้งสองฝ่ายจะได้ตกลงกัน ถ้าผู้รับสัมปทานตกลงกันไม่ได้ รัฐมนตรีจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดตามความเป็นธรรมและเหมาะสม ส่วนค่าขนส่งปีโตรเลียมนั้น ให้เรียกเก็บได้ในอัตราที่รัฐมนตรีเห็นชอบ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ผู้รับสัมปทานซึ่งเป็นเจ้าของท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมไม่มีพันธะในการติดตั้งเครื่องอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม หรือลงทุนเพิ่มเติม หรือดำเนินการใด ๆ เป็นพิเศษเพื่อที่จะขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานรายอื่น

เมื่อผู้รับสัมปทานซึ่งเป็นเจ้าของท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียม ผลิตปีโตรเลียมได้เพิ่มขึ้น และมีความจำเป็นต้องใช้ท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียม เพื่อขนส่งปีโตรเลียมที่ผลิตได้เพิ่มขึ้นจนถึงกับจำเป็นต้องลดปริมาณการรับขนส่ง หรือไม่สามารถรับขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานรายอื่นได้ ให้มีสิทธิลดปริมาณการรับขนส่ง หรือหยุดรับขนส่งปีโตรเลียมของผู้รับสัมปทานรายอื่นได้ แล้วแต่กรณี แต่ต้องแจ้งให้กรมทรัพยากรธรณีและผู้รับสัมปทานซึ่งขนส่งปีโตรเลียมตามวรรคหนึ่งทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๗) ถ้าผู้รับสัมปทานขอร้องให้มีการก่อสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมเพื่อใช้ร่วมกันในระหว่างผู้รับสัมปทาน และรัฐมนตรีมีคำสั่งให้มีการก่อสร้างท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีและผู้รับสัมปทานตกลงกัน ผู้รับสัมปทานต้องออกเงินค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเพื่อการนี้

ท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมที่ก่อสร้างตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของรัฐ และผู้รับสัมปทานซึ่งเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างมีสิทธิขนส่งปีโตรเลียมที่ผลิตได้โดยเสียค่าขนส่งในอัตราพิกัดที่กำหนดและค่าบำรุงรักษาท่อสำหรับขนส่งปีโตรเลียมกับ ตลอดระยะเวลาที่ผู้รับสัมปทานมีสิทธิผลิตปีโตรเลียมตามสัมปทานนี้

ในกรณีที่ท่อน้ำสำหรับขนส่งปีโตรเลียมนั้นยังอาจรับขนส่งปีโตรเลียมได้อีก และมีผู้รับสัมปทานซึ่งมิได้เป็นผู้จ่ายเงินค่าให้จ่ายในการก่อสร้างท่อน้ำสำหรับขนส่งปีโตรเลียมขอให้ท่อน้ำขนส่งปีโตรเลียม เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควร จะอนุญาตให้ผู้รับสัมปทานนั้นขนส่งปีโตรเลียม โดยคิดค่าขนส่งตามอัตราที่รัฐมนตรีกำหนดตามความเป็นธรรมและเหมาะสม

ข้อ ๘

การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับสัมปทาน

(๑) รัฐมนตรีจะให้ความสะดวกในการดำเนินงานของผู้รับสัมปทานตามสมควรและถ้าผู้รับสัมปทานร้องขอ รัฐมนตรีจะช่วยเหลือในการติดต่อของผู้รับสัมปทานกับส่วนราชการอื่นเพื่อเร่งเรื่องให้เร็วขึ้น

(๒) ถ้าผู้รับสัมปทานมีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการปีโตรเลียมและที่ดินนั้นบุคคลอื่นเป็นเจ้าของ มีสิทธิครอบครอง หรือมีอำนาจจัดการดูแลตามกฎหมาย ผู้รับสัมปทานจะต้องใช้ความพยายามตามสมควรที่จะทำความตกลงขอใช้ เช่า หรือซื้อที่ดินนั้นกับบุคคลดังกล่าว ถ้าผู้รับสัมปทานไม่สามารถตกลงกับบุคคลเช่นนั้นได้ รัฐมนตรีจะดำเนินการช่วยเหลือตามสมควรในการให้ผู้รับสัมปทานได้ใช้ที่ดินนั้น

ข้อ ๙

ของที่ได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากร

ภายใต้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ของใดซึ่งในเวลานำเข้าได้รับการยกเว้นการเสียอากรขาเข้าหรือภาษีการค้า ถ้าผู้รับสัมปทานหรือผู้รับจ้างเหมาซึ่งได้ทำสัญญาจ้างเหมาโดยตรงกับผู้รับสัมปทานได้นำไปเป็นของบุคคลอื่น หรือนำไปใช้ในการอื่นนอกจากการประกอบกิจการปีโตรเลียม หรือผู้รับสัมปทานเลิกสัญญากับผู้รับจ้างเหมาดังกล่าว ผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือให้กรมสรรพากรกรณีทราบภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันโอน นำไปใช้ในการอื่น หรือเลิกสัญญา แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐

ค่าสงวนพื้นที่ ค่าภาคหลวง ภาษีเงินได้ และส่วนลด

(๑) ผู้รับสัมปทานต้องเสียค่าสงวนพื้นที่ ในอัตราตารางกิโลเมตร หรือเศษของตารางกิโลเมตรละ ๔,๐๐๐ บาท (สี่พันบาทถ้วน) ต่อปี

(๒) ผู้รับสัมปทานต้องเสียค่าภาคหลวงในกรณีที่เสียเป็นเงิน ในอัตราร้อยละสิบสองครึ่งของมูลค่าปีโตรเลียมที่ขายหรือจำหน่าย หรือในกรณีที่เสียเป็นปีโตรเลียมเป็น

ปริมาณที่มีมูลค่าเท่ากับหนึ่งในเจ็ดของมูลค่าปีโตรเลียมที่ขายหรือจำหน่าย แต่ถ้าเป็นกรณีน้ำมันดิบที่ส่งออก ให้เสียเป็นปริมาณที่มีมูลค่าเท่ากับหนึ่งในเจ็ด ของปริมาณน้ำมันดิบที่ส่งออกคูณด้วยราคาประกาศและหารด้วยราคามาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปีโตรเลียม ซึ่งมีส่วนลดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๓) ผู้รับสัมปทานต้องเสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละห้าสิบของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปีโตรเลียมตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา กำหนดอัตราภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

ข้อ ๑๑

ข้อผูกพันและหน้าที่ของผู้รับสัมปทาน

(๑) ผู้รับสัมปทานต้องประกอบกิจการปีโตรเลียมตามสัมปทานนี้ด้วยความเข้มแข็งเท่าที่ควร และจะให้ความพยายามอย่างสุดกำลังที่จะพัฒนาแหล่งปีโตรเลียมที่ค้นพบให้กว้างขวางมากที่สุดตามวิธีการปฏิบัติงานปีโตรเลียมที่ดี ทั้งนี้ต้องคำนึงอยู่ตลอดเวลาถึงสถานการณ์ตลาดจำหน่ายปีโตรเลียม โดยผู้รับสัมปทานจะพยายามผลิตปีโตรเลียมที่ค้นพบด้วยวิธีการผลิตที่ทันสมัยที่สุดในอัตราที่มั่นใจได้ว่า ส่วนของปีโตรเลียมสำรองที่ค้นพบอันอาจผลิต ขายหรือจำหน่ายได้โดยมีกำไรนั้นจะได้รับการผลิตอย่างเต็มกำลังความสามารถของตนตลอดอายุสัมปทานนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้รับสัมปทานรับจะดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเทคนิคและวิศวกรรมที่เหมาะสมในการอนุรักษ์ทรัพยากรปีโตรเลียม และในการดำเนินการอื่นๆ ที่ได้รับอนุญาตตามสัมปทานนี้

(๒) ผู้รับสัมปทานจะให้ความพยายามอย่างสุดกำลัง ที่จะไม่ใช้วิธีประกอบกิจการปีโตรเลียมใด ๆ ซึ่งขัดต่อสาธารณประโยชน์หรือกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจหรือประโยชน์สุขของประชาชน

(๓) ผู้รับสัมปทานต้องจ้างผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยเพื่อประกอบกิจการปีโตรเลียมตามสัมปทานนี้ในตำแหน่งหน้าที่ระดับต่าง ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ตามคุณสมบัติของบุคคลเหล่านั้น อนึ่งหากยังหาผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยที่มีความชำนาญงานเหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่บางตำแหน่งมิได้ ผู้รับสัมปทานจะพยายามอย่างดีที่สุดที่จะฝึกฝนผู้ซึ่งมีสัญชาติไทยให้มีความชำนาญงานมากขึ้นจนเหมาะสมที่จะรับตำแหน่งต่าง ๆ ทุกระดับในกิจการปีโตรเลียมได้ภายในระยะเวลาอันสมควร

(๔) ในการถือเอาประโยชน์จากก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้ ผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติตามลำดับก่อนหลัง ดังต่อไปนี้

(ก) ใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรปิโตรเลียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อรักษาแรงกดดันในแหล่งปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานกำลังผลิตอยู่ หรือส่งไปให้ผู้รับสัมปทานรายอื่นใช้เพื่อรักษาแรงกดดันหรือเพื่อช่วยในการผลิตปิโตรเลียมที่ยังตกค้างอยู่ในแหล่งปิโตรเลียมของผู้รับสัมปทานรายอื่นนั้นในเมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีแล้ว

(ข) ขายหรือจำหน่ายภายในประเทศ รวมทั้งขายหรือจำหน่ายให้แก่รัฐบาลเพื่อใช้ในโครงการใด ๆ ซึ่งรัฐบาลส่งเสริม

(ค) ส่งออกไปขายหรือจำหน่ายนอกประเทศ

ข้อ ๑๒ :

การเคารพต่อข้อกำหนดขั้นมูลฐาน

(๑) รัฐมนตรีให้ความมั่นใจว่า ในระหว่างที่สัมปทานนี้ยังมีอายุอยู่ จะไม่เปลี่ยนแปลงแต่ฝ่ายเดียวซึ่งหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประโยชน์ สิทธิ และหน้าที่ของผู้รับสัมปทานในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การประกอบกิจการปิโตรเลียมในแปลงสำรวจ และพื้นที่ผลิตรวมทั้งการใช้ที่ดินนอกแปลงสำรวจและพื้นที่ผลิตในการเก็บรักษาหรือขนส่งปิโตรเลียม

(ข) การนำคนต่างด้าว เครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องใช้ โครงก่อสร้าง ขนพาหนะ ส่วนประกอบ อุปกรณ์ และวัสดุอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นในการประกอบกิจการปิโตรเลียมเข้ามาในราชอาณาจักร

(ค) การกินพื้นที่

(ง) การได้รับยกเว้นบางประการในการเสียภาษีอากรและเงินที่ส่วนราชการต่าง ๆ เรียกเก็บ

(จ) การกำหนดและประกาศราคาปิโตรเลียม

(ฉ) การส่งปิโตรเลียมออก

(ช) การเก็บรักษาและส่งเงินตราต่างประเทศ

(ซ) การเสียค่าภาคหลวงและภาษีเงินได้ตลอดจนการคำนวณค่าภาคหลวง และภาษีเงินได้

(๒) ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงขั้นมูลฐานในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประโยชน์ สิทธิ และหน้าที่ของผู้รับสัมปทานตาม (๑) ในประเทศในบริเวณอ่าวเปอร์เซียหรือในประเทศอื่นที่มีปริมาณการผลิตปิโตรเลียมติดต่อกันกับประเทศไทย และส่งปิโตรเลียมออกไปขายในตลาดเดียวกันกับประเทศไทย รัฐมนตรีและผู้รับสัมปทานอาจตกลงร่วมกันแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประโยชน์ สิทธิ และหน้าที่ดังกล่าวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้

ข้อ ๑๓

การระงับข้อพิพาท

(๑) เมื่อมีข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการที่รัฐมนตรีซึ่งได้รับสัมปทานแก้ไขเหตุที่จะตั้งเพิกถอนสัมปทานตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือข้อพิพาทที่เกี่ยวกับปัญหาที่ว่าได้มีการปฏิบัติตามสัมปทานหรือไม่ เกิดขึ้น ในขั้นแรกให้คู่กรณีพยายามหาทางตกลงกันด้วยดี ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๒) เมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสนอให้ระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ ให้คู่กรณีแต่ละฝ่ายแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละหนึ่งคน และให้อนุญาโตตุลาการดังกล่าวร่วมกันแต่งตั้งผู้ชี้ขาดหนึ่งคน

(๓) ให้คู่กรณีแต่ละฝ่ายแจ้งชื่ออนุญาโตตุลาการที่ตนแต่งตั้งให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสนอให้ระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ หากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่แจ้งชื่ออนุญาโตตุลาการภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ประธานธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและวิวัฒนาการ (ซึ่งต่อไปในสัมปทานนี้เรียกว่า "ธนาคารโลก") แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนคู่กรณีฝ่ายแรก

(๔) ให้อนุญาโตตุลาการแต่งตั้งผู้ชี้ขาดภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการครบทั้งสองคนแล้ว ถ้าอนุญาโตตุลาการไม่แต่งตั้งหรือไม่สามารถตกลงกันแต่งตั้งผู้ชี้ขาดภายในกำหนดเวลาดังกล่าว คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายอาจร้องขอให้ประธานธนาคารโลกแต่งตั้งผู้ชี้ขาดแทน

(๕) ถ้าอนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาดถึงแก่กรรม ลาออก ปฏิเสธ หรือไม่สามารถที่จะทำการก่อนที่จะให้คำวินิจฉัย ให้ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้ใน (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี

(๖) ถ้ามีการตั้งองค์การระหว่างประเทศขึ้นใหม่ โดยมีลักษณะและอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันกับธนาคารโลกดังกล่าว หรือรับอำนาจหน้าที่ส่วนใหญ่ที่ตกทอดหรือโอนมาจากธนาคารโลกดังกล่าว ให้ถือว่าอำนาจหน้าที่ของประธานธนาคารโลกดังกล่าวตาม (๓) และ (๔) เป็นอำนาจหน้าที่ของประธานองค์การระหว่างประเทศที่ตั้งขึ้นใหม่ได้ โดยคู่กรณีทั้งสองฝ่ายมีข้อตกลงกันใหม่

(๗) โดยเหตุผลอันใดก็ตาม ถ้าไม่มีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาด หรือมิได้มีการแต่งตั้งผู้แทนผู้พ้นจากตำแหน่งตาม (๓) หรือ (๔) หรือ (๕) คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ประธานศาลสหพันธ์แห่งประเทศสวิสเป็นผู้แต่งตั้งได้

(๘) ค่าใช้จ่ายของอนุญาโตตุลาการของคู่กรณีฝ่ายใด ให้คู่กรณีฝ่ายนั้นทรงร่งจ่ายไปก่อนไม่ว่าคู่กรณีฝ่ายนั้นจะเป็นผู้แต่งตั้งหรือไม่ ส่วนค่าใช้จ่ายของผู้ชี้ขาดให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายทรงร่งจ่ายไปฝ่ายละเท่า ๆ กันก่อนด้วย

(๘) สถานที่พิจารณาของอนุญาโตตุลาการนั้น สุดแต่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะตกลงกัน ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ให้เป็นเมืองสุริก ประเทศสวิส

(๑๐) ผู้ชี้ขาดพึงกำหนดวิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายข้อบังคับแห่งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยอนุโลม

(๑๑) ในการให้คำวินิจฉัย อนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาด แล้วแต่กรณี จะต้องคำนึงถึงบทบัญญัติของกฎหมายไทย และหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่จะพื้มนำมาใช้บังคับด้วย และให้กำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมของอนุญาโตตุลาการและผู้ชี้ขาดที่จะให้คู่กรณีฝ่ายใดเป็นผู้เสียแต่ฝ่ายเดียว หรือให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายเป็นผู้เสียตามส่วนที่เห็นสมควรไว้ในคำวินิจฉัยด้วย

(๑๒) คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ หรือคำวินิจฉัยของผู้ชี้ขาดในกรณีที่อนุญาโตตุลาการมีความเห็นแตกต่างกันให้เป็นที่ยุติ และมีผลผูกพันคู่กรณีทั้งสองฝ่าย

(๑๓) ข้อพิพาทตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้ระงับโดยอนุญาโตตุลาการตามวิธีการดังกล่าวข้างต้น

(๑๔) ข้อพิพาทเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ มิให้ระงับโดยอนุญาโตตุลาการ และให้ใช้วิธีการตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ในกรณีที่พระราชบัญญัติดังกล่าวระบุให้ปฏิบัติหรือให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยปีโตรเลียม หากมีการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยปีโตรเลียม คำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการในส่วนนั้นให้นำมาใช้บังคับได้

(๑๕) เรื่องดังต่อไปนี้มิให้ระงับโดยอนุญาโตตุลาการ

(ก) ความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

(ข) ข้อพิพาทเกี่ยวกับพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ ที่ผู้รับสัมปทานได้ยื่นฟ้องต่อศาลไทยแล้ว

(ค) ข้อพิพาทเกี่ยวกับคำวินิจฉัย หรือคำสั่งที่ให้เป็นที่สุดตามพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

ข้อ ๑๔

การเพิกถอนสัมปทาน

(๑) นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนสัมปทาน เมื่อผู้รับสัมปทาน

- (ก) ไม่ชำระผลประโยชน์พิเศษตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖
- (ข) ไม่เริ่มสำรวจปีโตรเลียมในแปลงสำรวจที่ได้รับอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ภายในหกเดือนนับแต่วันให้สัมปทาน
- (ค) ผิดเงื่อนไขของมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
- (ง) ไม่ประกอบกิจการปีโตรเลียมด้วยความเข้มแข็งเท่าที่ควร หรือ
- (จ) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) การเพิกถอนสัมปทานไม่ลบล้างความรับผิดชอบใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามข้อกำหนดในสัมปทาน

ข้อ ๑๔

การสิ้นสุดสัมปทาน

- (๑) สัมปทานนี้สิ้นสุดด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
- (ก) กำหนดระยะเวลาผลิตปีโตรเลียมสิ้นสุดลง
- (ข) เขตสัมปทานหมดสิ้นไปโดยผลแห่งพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ หรือโดยการกินพื้นที่ด้วยความสมัครใจของผู้รับสัมปทาน
- (ค) สัมปทานถูกเพิกถอน
- (ง) เมื่อสภาพการเป็นนิติบุคคลของผู้รับสัมปทานสิ้นสุดลง
- (๒) เมื่อสัมปทานนี้สิ้นสุด บรรดาข้อผูกพันทั้งปวงระหว่างรัฐมนตรีกับผู้รับสัมปทานย่อมสิ้นสุดลง เว้นแต่ข้อผูกพันทางการเงินหรือผลประโยชน์พิเศษซึ่งยังมิได้มีการปฏิบัติครบถ้วนและข้อผูกพันที่กำหนดในสัมปทานว่าจะต้องปฏิบัติหลังจากสัมปทานนี้สิ้นสุด
- (๓) ในระหว่างห้าปีสุดท้ายของระยะเวลาผลิตปีโตรเลียม หรือระยะเวลาผลิตปีโตรเลียมที่ได้รับการต่อ ผู้รับสัมปทานจะไม่รื้อ ถอน ขาย ให้ จำหน่าย จำ หรือโอนทรัพย์สินที่ระบุไว้ใน (๔) เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากรัฐมนตรี
- (๔) เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาผลิตปีโตรเลียม หรือสิ้นสุดระยะเวลาผลิตปีโตรเลียมที่ได้รับการต่อในพื้นที่ผลิตแปลงใด หรือเมื่อผู้รับสัมปทานกินพื้นที่ผลิตแปลงใดทั้งแปลง หรือผู้รับสัมปทานถูกเพิกถอนสัมปทานก่อนสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว ผู้รับสัมปทานต้องส่งมอบที่ดิน อาคาร ถนน รถไฟ ท่อส่งปีโตรเลียม เครื่องสูบ เครื่องจักร ขานเจาะ ถังเก็บน้ำมัน สถานี สถานีย่อย สถานีปลายทาง โรงงาน ท่าเรือ สิ่งติดตั้ง และเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ อันจำเป็นต่อการสำรวจ ผลิต เก็บรักษา หรือขนส่งปีโตรเลียม หรืออันมีลักษณะ

๑๔

ที่ใช้เป็นสาธารณูปโภคได้ เช่น ระบบไฟฟ้า ก๊าซ น้ำ สื่อสาร หรือโทรคมนาคม ที่เกี่ยวกับพื้นที่ผลิตแปลงนั้น ให้แก่รัฐบาลไทยโดยไม่คิดมูลค่า ส่วนทรัพย์สินที่ใช้ประโยชน์มิได้ ผู้รับสัมปทานต้องรื้อถอนตามที่รัฐมนตรีสั่งให้เสร็จสิ้นภายในสามเดือนนับแต่วันที่สั่ง

ข้อ ๑๖

การละเมิด

ในกรณีที่รัฐมนตรีหรือผู้รับสัมปทานมิได้เรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อใดไม่ถือว่าเป็นการละเมิดที่จะเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อนั้นในเวลาต่อไป และการที่ไม่เรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อใดในกรณีหนึ่งไม่ถือว่าเป็นการละเมิดที่จะเรียกร้องให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดข้อนั้นในอีกกรณีหนึ่ง ไม่ว่ากรณีดังกล่าวจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๑๗

การแจ้งให้ทราบ

(๑) บรรดาหนังสือหรือคำสั่งที่ต้องส่งให้แก่ผู้รับสัมปทาน ให้ส่งไปยังผู้รับสัมปทาน ณ สถานที่ที่ระบุไว้ข้างต้นของสัมปทานนี้ พร้อมกับส่งสำเนาฉบับหนึ่งไปยังผู้รับสัมปทาน ณ P.O. Box 146, Houston, Texas 77001, U.S.A.

(๒) บรรดาหนังสือที่ต้องส่งให้แก่รัฐมนตรี ให้ส่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่หก กรุงเทพฯ ๔ ประเทศไทย พร้อมกับส่งสำเนาฉบับหนึ่งไปยังอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรธรณี ถนนพระรามที่หก กรุงเทพฯ ๔ ประเทศไทย

(๓) หากมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ส่งหนังสือ หรือคำสั่งที่ระบุไว้ใน (๑) หรือ (๒) ให้รัฐมนตรีหรือผู้รับสัมปทาน แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ

ข้อ ๑๘

เบ็ดเตล็ด

ถ้าผู้รับสัมปทานได้ปฏิบัติตามสัมปทานทุกประการ และขอต่อระยะเวลาผลิตปีใดเลยมาก่อนต้นระยะเวลาผลิตปีใดเลยไม่น้อยกว่าหกเดือน ผู้รับสัมปทานจะได้รับการต่อระยะเวลาผลิตปีใดเลยภายใต้ข้อกำหนด ข้อผูกพัน และเงื่อนไขที่ใช้อยู่ทั่วไปในขณะนั้นอีกครั้งหนึ่งเป็นเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี

๑๕

สัมปทานนี้ทำขึ้นและลงลายมือชื่อ ณ วันที่ ๓ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็น
สองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกันทุกประการ รัฐมนตรีและผู้รับสัมปทานต่างรักษาไว้
ฝ่ายละฉบับ

(ลงลายมือชื่อ) พลโท พิชัย ชุณหะวัณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
อุตสาหกรรม

(ลงลายมือชื่อ) นายพิศุนย์ สุทธิรักษ์ พยาน

(ลงลายมือชื่อ) นายประภาส ศักกะทา พยาน

ข้าพเจ้า ESSO UDON INC. ผู้รับสัมปทาน ตกลงปฏิบัติตามข้อกำหนดของ
สัมปทานนี้โดยเคร่งครัด จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

(ลงลายมือชื่อ) นาย G. W. GRADER ผู้รับสัมปทาน

(ลงลายมือชื่อ) นาย L. V. RUSSELL พยาน

(ลงลายมือชื่อ) นายภิชา จันทะ พยาน

เอกสารสรุปเรื่องการสำรวจปิโตรเลียมในแหล่งก๊าซธรรมชาติภูฮ่อม

1. ข้อมูลทั่วไป

แหล่งก๊าซธรรมชาติภูฮ่อม เป็นโครงสร้างกักเก็บปิโตรเลียม อยู่ในแปลงสำรวจบนบก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือหมายเลข EU1 และ E5 ของสัมปทานปิโตรเลียมเลขที่ 1/2524/19 และ 1/2522/17 ตามลำดับ มีเนื้อที่รวม 234.1 ตารางกิโลเมตร (รูปที่ 1)

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นเทือกเขารูปวงยาววางตัวในแนวเหนือใต้อยู่บนที่ราบสูงโคราช แนวสันเขามีความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 600 เมตร พื้นที่เชิงเขาเป็นที่ราบมีระดับความสูงของพื้นที่เฉลี่ย 230 เมตรจากระดับน้ำทะเล อยู่ห่างจากจังหวัดอุดรธานีไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 28 กิโลเมตร ในเขตท้องที่อำเภอหนองแสง อำเภอหนองวัวซอ อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี และอำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น

2. ขั้นตอนการดำเนินงานที่ผ่านมา

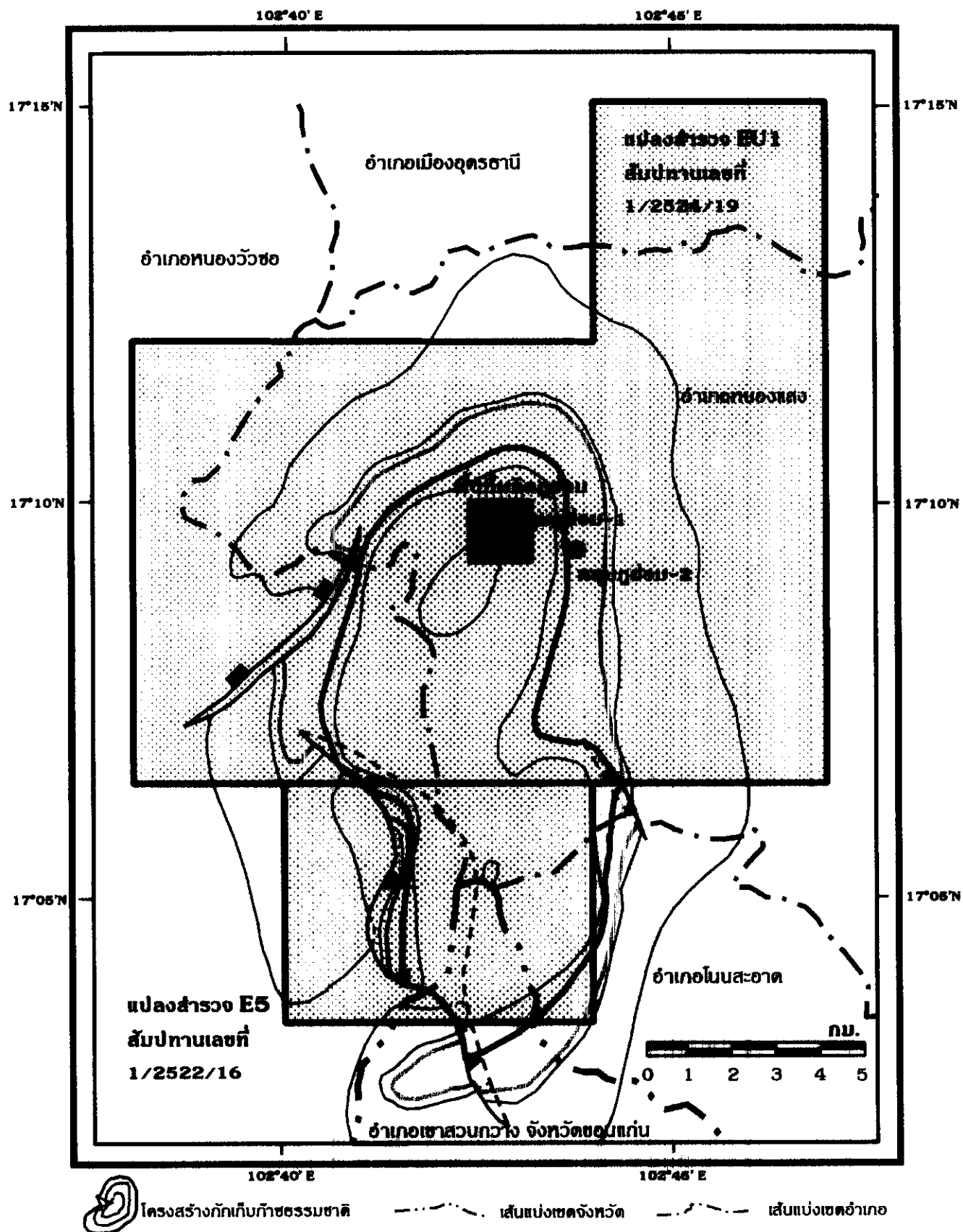
ภายหลังจากได้รับสัมปทานปิโตรเลียมในปี พ.ศ.2524 บริษัท เอสโซ่ อูธร อิงค์ ได้สำรวจธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์ด้วยวิธีวัดความไหวสะเทือนครอบคลุมพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และพบโครงสร้างทางธรณีวิทยาที่น่าสนใจบริเวณภูฮ่อม จังหวัดอุดรธานี จึงได้เจาะหลุมสำรวจภูฮ่อม-1 ในปี พ.ศ.2526 บริเวณบ้านทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี พบก๊าซธรรมชาติทดสอบแล้วมีอัตราการไหลวันละ 3.8 ล้านลูกบาศก์ฟุต

ต่อมาในปี พ.ศ.2532 พื้นที่บริเวณหลุมเจาะภูฮ่อม-1 ได้รับอนุมัติจากกระทรวงอุตสาหกรรมให้เป็นพื้นที่ผลิตภูฮ่อมเนื้อที่ 1.96 ตารางกิโลเมตร ในปีเดียวกันบริษัทฯ ได้เจาะหลุมภูฮ่อม-2 ห่างจากหลุมภูฮ่อม-1 ประมาณ 2 กิโลเมตร พบก๊าซธรรมชาติมีอัตราการไหลวันละ 0.4 ล้านลูกบาศก์ฟุต เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปศึกษารายละเอียดของโครงสร้างภูฮ่อม

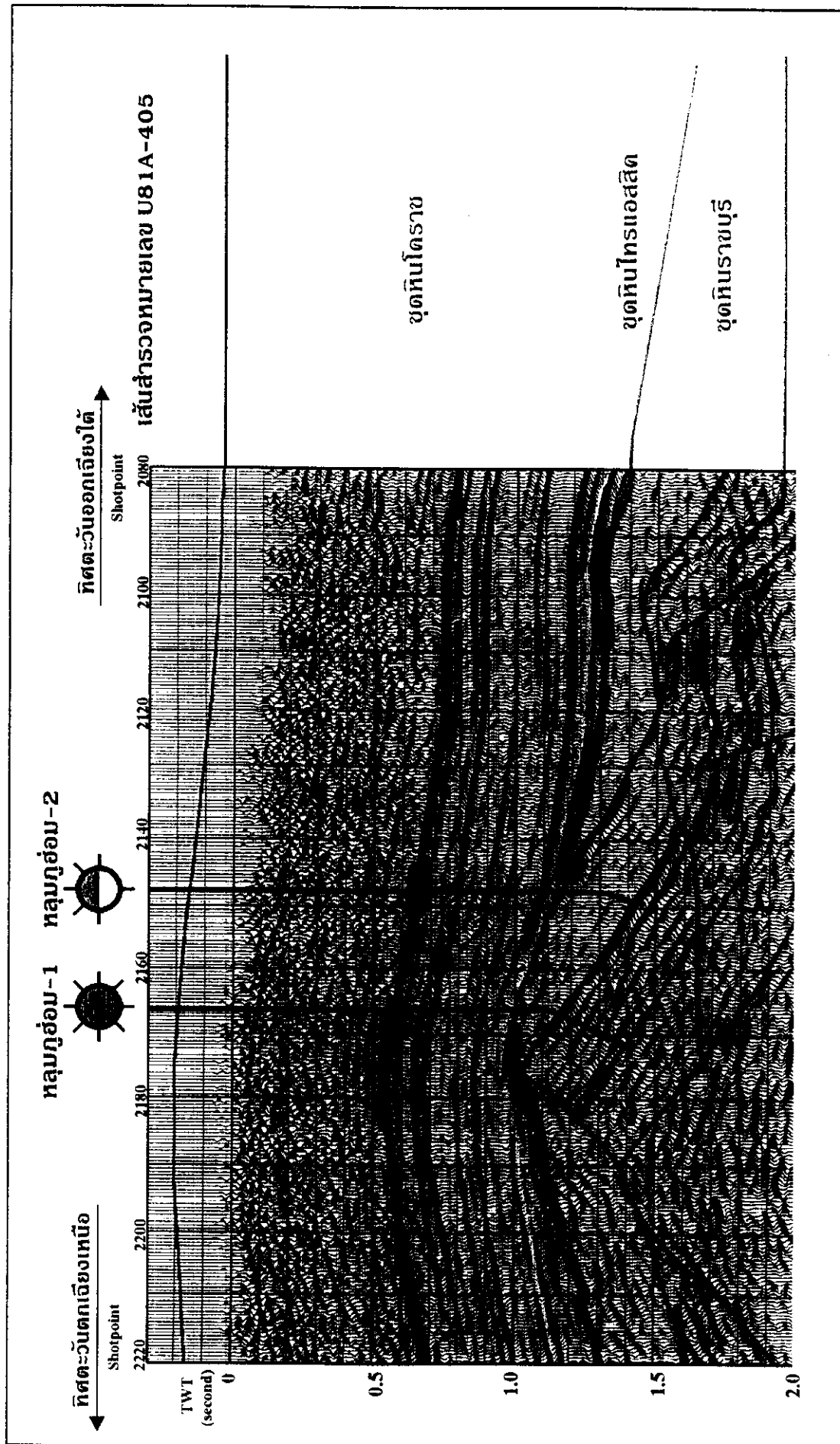
3. ลักษณะทางธรณีวิทยา

ผลการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ทำให้ทราบธรณีวิทยาปิโตรเลียมตลอดจนสภาพโครงสร้างทางธรณีวิทยาของแหล่งภูฮ่อม ซึ่งมีลักษณะดังภาพตัดขวางในรูปที่ 2

/ชั้นหิน...

รูปที่ 1 แสดงพื้นที่โครงสร้างกักเก็บก๊าซธรรมชาติกู๋ยอมและขอบเขตแปลงสัมปทาน

รูปที่ 2 แสดงภาพตัดขวางของโครงสร้างกลุ่ม โดยแปลความหมายจากข้อมูลวัดความไหวสะเทือนสำรวจหมายเลข U81A-405

ชั้นหินที่ประกอบเป็นโครงสร้างกักเก็บก๊าซธรรมชาติถูกยอม สามารถจำแนกได้เป็น 3 ชุด จากชั้นหินที่มีอายุมากไปน้อย ดังนี้

3.1 ชุดหินราชบุรี เป็นหินปูนและหินโดโลไมท์ มีรอยแตกและรอยแยกอยู่มากในหินชุดนี้ เนื่องจากผ่านขบวนการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกหลายครั้ง ทำให้ชั้นหินถูกบีบอัดเกิดการโค้งตัวมาก ชั้นหินปริแตกจนกระทั่งเลื้อนขาดออกจากกัน รอยแตกในชั้นหินเป็นที่สะสมตัวของก๊าซธรรมชาติได้เป็นอย่างดี

จากหลุมเจาะกู๋ยอม-1 พบก๊าซธรรมชาติในหินชุดราชบุรี ที่ช่วงความลึก 2,427 - 2,466 เมตร และ 2,564 - 2,688 เมตร ส่วนในหลุมเจาะกู๋ยอม-2 พบก๊าซธรรมชาติที่ช่วงความลึก 2,615 - 2,688 เมตร และ 2,936 - 3,189 เมตร

3.2 ชุดหินไทรแอสซิก วางตัวอยู่บนชุดหินราชบุรี มีความหนาไม่มากนัก และมีการกระจายตัวไม่สม่ำเสมอ ดังนั้นจึงไม่พบหินชุดนี้ในหลุมเจาะกู๋ยอม-1 และกู๋ยอม-2 ชุดหินไทรแอสซิก ประกอบด้วยชั้นหินทรายและหินโคลนสีเทา โดยหินโคลนมีคุณสมบัติเป็นหินต้นกำเนิดปิโตรเลียมที่ดี

3.3 ชุดหินโคราช วางตัวอยู่ชั้นบนสุด มีความหนาประมาณ 2 กิโลเมตร ส่วนใหญ่เป็นหินโคลน และหินทรายสีน้ำตาลแดง หินชุดนี้มีการโค้งงอของชั้นหินเล็กน้อย ก่อให้เกิดลักษณะโครงสร้างรูปประทุนคว่ำ ทำให้ก๊าซธรรมชาติสามารถสะสมตัวอยู่ในหินชุดนี้ได้

จากข้อมูลหลุมเจาะกู๋ยอม-1 พบว่า มีก๊าซธรรมชาติในชั้นหินทรายและหินกรวดมนตรงส่วนล่างสุดของหินชุดโคราช ที่ช่วงความลึก 2,371 - 2,376 เมตร ส่วนในหลุมกู๋ยอม-2 ไม่พบก๊าซธรรมชาติในหินชุดนี้

4. ปริมาณสำรองปิโตรเลียม

กรมทรัพยากรธรณีได้ศึกษาศักยภาพปิโตรเลียมของพื้นที่โครงสร้างกู๋ยอมแล้วเห็นว่า เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพปิโตรเลียมสูง คาดว่าจะมีปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติประมาณ 0.325 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต เมื่อเปรียบเทียบกับราคาเฉลี่ยของก๊าซธรรมชาติจากแหล่งน้ำพองในปี พ.ศ. 2540 คือ 2.46 ดอลลาร์สหรัฐต่อค่าความร้อน 1 ล้านบีทียู แล้ว(ก๊าซธรรมชาติแหล่งน้ำพองมีค่าความร้อนเฉลี่ย 1,000 บีทียูต่อลูกบาศก์ฟุต) ก๊าซธรรมชาติในแหล่งกู๋ยอมจะมีมูลค่าประมาณ 800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 32,000 ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐเท่ากับ 40 บาท)

/5. แนวทาง...

5. แนวทางการสำรวจในอนาคต

บริษัท อเมรดา เฮลส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ได้นำข้อมูลการสำรวจวัดความไหวสะเทือน และข้อมูลหลุมเจาะของบริษัท เอสโซ่ฯ ไปศึกษาใหม่ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า มีความเป็นไปได้ที่ โครงสร้างนี้จะมีปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติสูงถึง 1.174 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต แต่ทั้งนี้จะสามารถ ยืนยันปริมาณสำรองได้แน่นอนกว่านี้ หากได้ทำการสำรวจเพิ่มเติม

ในขั้นต้นบริษัทฯ ได้กำหนดแผนงานสำรวจวัดความไหวสะเทือนระยะทาง 75 กิโลเมตร โดยจะดำเนินการในช่วงกลางปี พ.ศ.2541 แล้วนำข้อมูลไปศึกษาเพื่อวางแผนการเจาะสำรวจอีก 2-3 หลุม โดยคาดว่าจะเริ่มเจาะหลุมแรกในช่วงต้นปี พ.ศ.2542

6. ประเด็นปัญหา

บริษัท อเมรดาฯ ไม่สามารถดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากพื้นที่แปลงสำรวจบริเวณโครงสร้างภูฮ่อมที่บริษัทฯ จะเข้าไปสำรวจ ได้กำหนดให้เป็นพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ในปี พ.ศ.2531 และ พ.ศ.2538 และเป็นเขตป่าอนุรักษ์ในปี พ.ศ.2535 ขอบเขตของพื้นที่ ดังกล่าวแสดงอยู่ในรูปที่ 3 และรายละเอียดการประกาศกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าว มีดังต่อไปนี้

6.1 พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำมูลและชี

พื้นที่ด้านตะวันออกของโครงสร้างภูฮ่อมได้กำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ มูลและชี ตามมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2531

มาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำมูลและชี สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ คือ "ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นนี้ไม่ให้มีการใช้พื้นที่ในทุกกรณี ทั้งนี้เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารอย่าง แท้จริง"

/ส่วนใน...

ส่วนในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 ได้กำหนดไว้ว่า "การใช้พื้นที่ทำกิจการป่าไม้ เหมืองแร่หรือกิจการอื่นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศอย่างแท้จริง และได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบแล้วว่าไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือหาพื้นที่ดำเนินการที่อื่นได้ ควรอนุญาตให้ได้แต่จะต้องมีการควบคุมวิธีการปฏิบัติในการใช้ที่ดินเพื่อการนั้นๆ อย่างเข้มงวดกวดขัน และเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่พื้นที่ต้นน้ำลำธารและพื้นที่ตอนล่างอย่างเด็ดขาด"

6.2 พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่นๆ (ลุ่มน้ำชายแดน)

พื้นที่บริเวณโครงสร้างภูฮ่อมด้านตะวันตก ได้กำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่นๆ (ลุ่มน้ำชายแดน) ตามมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2538 ทั้งนี้ข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวข้องกับมาตรการการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ดังนี้คือ "พื้นที่ที่ทางราชการได้ใช้ประโยชน์ หรือรัฐได้อนุญาตให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ หรือรัฐมีข้อผูกพันกับเอกชนไว้แล้ว ควรพิจารณาผ่อนผันยกเว้น เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจ"

6.3 พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าภูพานน้อย

พื้นที่สัมปทานปิโตรเลียมบริเวณโครงสร้างภูฮ่อมประมาณร้อยละ 45 ได้กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าภูพานน้อย ตามมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ 10 มีนาคม 2535 ซ้อนทับพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ

มาตรการด้านการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าอนุรักษ์ กำหนดไว้ว่า "ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ในโครงการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ให้ส่วนราชการเจ้าของโครงการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการผ่านคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป"

7. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ปัญหา

เนื่องจากโครงสร้างกักเก็บก๊าซธรรมชาติของแหล่งภูฮ่อม อยู่ลึกลงไปใต้พื้นดินบริเวณที่ได้รับการกำหนดให้เป็นพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ดังนั้นกระทรวงอุตสาหกรรมจึงเห็นควรนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติให้แก่ บริษัท อเมรดาฯ เข้าไปทำการสำรวจและพัฒนาปิโตรเลียมในบริเวณดังกล่าว เพราะหากบริษัทอเมรดาฯ ไม่สามารถเข้าไปดำเนินงานสำรวจและพัฒนาปิโตรเลียมในพื้นที่ดังกล่าวได้ ก็จะไม่สามารถนำก๊าซธรรมชาติจากแหล่งภูฮ่อมซึ่งมีคุณค่ามหาศาลมาใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้ บริษัทฯ กระทำการอย่างรอบคอบระมัดระวัง โดยก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

แผนงานสำรวจและพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติภู่ออมของบริษัทอมเรดา เฮลส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

1. แผนงานสำรวจ

บริษัท อเมรดา เฮลส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ได้วางแผนงานและแนวทางการสำรวจและพัฒนา ก๊าซธรรมชาติจากแหล่งภู่ออม โดยพยายามที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยจะ เจาะหลุมสำรวจจำนวน 3 หลุม ระยะเวลาสำรวจประมาณ 2 ปี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 จุดประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลทางธรณีวิทยา คุณสมบัติทางฟิสิกส์ของแหล่งกักเก็บและการ แ่กระจายของก๊าซธรรมชาติเพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้คาดการณ์ปริมาณสำรองได้แม่นยำยิ่งขึ้น และสามารถ วางแผนพัฒนานำก๊าซธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

1.2 สำหรับการเจาะหลุมปิโตรเลียม 1 หลุม ขนาดของพื้นที่ที่ตั้งแท่นเจาะอย่างน้อยที่สุด 80 เมตร x 110 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.0088 ตารางกิโลเมตร หรือ 5 ไร่ 2 งาน

1.3 นอกจากนี้ยังต้องใช้พื้นที่สำหรับตั้งค่ายพักของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในแท่นเจาะซึ่งจะอยู่ ห่างจากที่ตั้งแท่นเจาะในระยะที่ปลอดภัย แต่สะดวกกับการปฏิบัติงานโดยขนาดของพื้นที่ค่ายพัก 60 เมตร x 60 เมตร คิดเป็นพื้นที่ 0.0036 ตารางกิโลเมตร หรือ 2 ไร่ 1 งาน

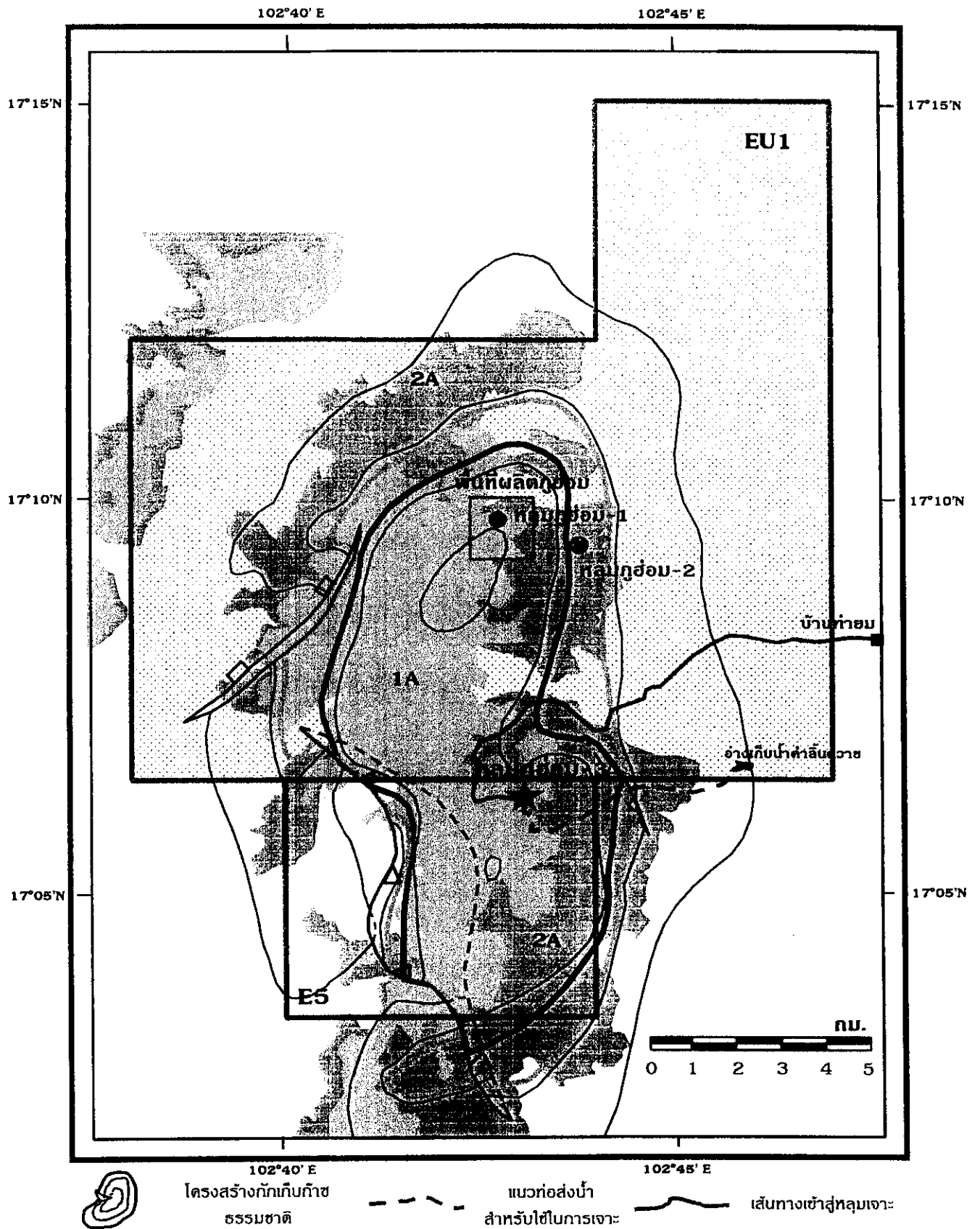
1.4 ในขั้นต้นนี้ คาดหมายว่าจะใช้พื้นที่หลุมเจาะภู่ออม-1 ซึ่งยังคงสภาพพื้นที่โล่งเป็นฐานที่ตั้ง แท่นเจาะ 1 พื้นที่ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้พื้นที่ฐานเจาะอีก 2 พื้นที่ และที่ตั้งค่ายพัก 1 พื้นที่ รวมเป็น พื้นที่ประมาณ 0.02 ตารางกิโลเมตร (13 ไร่ 1 งาน) หรือคิดเป็นร้อยละ 0.009 ของพื้นที่โครงสร้าง ภู่ออมทั้งหมด

1.5 หลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่ฐานเจาะและค่ายพัก คือ จะเลือกพื้นที่โล่ง ป่าโปร่ง ให้มีการตัด ต้นไม้ให้น้อยที่สุด และอยู่ใกล้แนวเส้นทางเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อลดความจำเป็นของการทำลายป่าเพื่อสร้าง ถนน จะทำเพียงปรับปรุงเส้นทางให้อยู่ในสภาพที่จะใช้งานได้ดีเท่านั้น ทั้งนี้จะสามารถระบุตำแหน่งพื้นที่ ที่ต้องการใช้งานได้แน่นอนหลังจากศึกษาข้อมูลจากการสำรวจวัดความไหวสะเทือนแล้ว ในขั้นนี้ได้ คาดการณ์ตำแหน่งพื้นที่ที่จะใช้เป็นฐานเจาะแสดงในรูปที่แนบ

2. แผนงานพัฒนาก๊าซธรรมชาติจากแหล่งภู่ออม

2.1 การเจาะหลุมผลิตปิโตรเลียม

จุดประสงค์เพื่อนำก๊าซธรรมชาติที่มีอยู่ในแหล่งกักเก็บขึ้นมาใช้ประโยชน์ ระยะเวลาของ การดำเนินงานและความจำเป็นในการใช้พื้นที่เพื่อเป็นฐานเจาะหลุมผลิตปิโตรเลียมขึ้นอยู่กับขนาดของ /ปริมาณ...

รูปแสดงพื้นที่โครงสร้างกักเก็บก๊าซธรรมชาติขุดเจาะ ที่ตั้งหลุมเจาะขุดเจาะ-3 และเส้นทางคมนาคม

ปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติของแหล่งกุกฮ้อมเป็นสำคัญ หากมีปริมาณสำรองสูงมาก ซึ่งหมายความว่า มีก๊าซธรรมชาติแผ่กระจายตัวอยู่ในบริเวณกว้าง ก็จะมีระยะเวลาดำเนินงานนานและจำเป็นจะต้องใช้พื้นที่ฐานเจาะและค่ายพักเพิ่มขึ้น อาจจำแนกได้เป็น 3 กรณี คือ

2.1.1 กรณีที่มีปริมาณสำรอง 0.25 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต ซึ่งเป็นปริมาณสำรองต่ำสุด ที่จะสามารถพัฒนาก๊าซธรรมชาติขึ้นมาใช้งานได้อย่างคุ้มทุน และจะผลิตก๊าซธรรมชาติได้ในอัตราวันละ 41 ล้านลูกบาศก์ฟุต ต้องใช้หลุมผลิตประมาณ 5 หลุม โดยเจาะจากพื้นที่ฐานเจาะ 2-3 พื้นที่ คาดหมายพื้นที่ใช้งานประมาณ 0.03 ตารางกิโลเมตร หรือ 18 ไร่ 3 งาน

2.1.2 กรณีที่มีปริมาณสำรอง 0.5 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต จะผลิตก๊าซธรรมชาติได้ในอัตราวันละ 82 ล้านลูกบาศก์ฟุต ต้องใช้หลุมผลิตประมาณ 10 หลุม จากพื้นที่ฐานเจาะ 3-4 พื้นที่ คาดหมายพื้นที่ใช้งานประมาณ 0.04 ตารางกิโลเมตร หรือ 26 ไร่ 2 งาน

2.1.3 กรณีที่มีปริมาณสำรอง 1 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต จะผลิตก๊าซธรรมชาติได้ในอัตราวันละ 164 ล้านลูกบาศก์ฟุต ต้องใช้หลุมผลิตประมาณ 20 หลุม จากพื้นที่ฐานเจาะประมาณ 6-9 พื้นที่ คาดหมายพื้นที่ใช้งานประมาณ 0.09 ตารางกิโลเมตร หรือ 56 ไร่ 1 งาน

หลักเกณฑ์ในทางปฏิบัติของบริษัท อเมริกาฯ คือ จะพยายามเจาะหลุมผลิตปิโตรเลียม โดยใช้พื้นที่ฐานเจาะจำนวนน้อยที่สุด โดยเจาะหลุมเจาะ 2-3 หลุม จากพื้นที่ฐานเจาะ 1 พื้นที่ และใช้พื้นที่ฐานเจาะที่มีอยู่เดิมหมุนเวียนเจาะหลุมใหม่ เพื่อลดความจำเป็นในการตัดไม้และเพื่อคงสภาพป่าไว้ดังเดิมให้มากที่สุด โดยจะใช้เทคโนโลยีการเจาะหลุมเฉียงซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการเจาะหลุมในแนวตั้งตามปกติ ตลอดจนปรับปรุงหลุมสำรวจเดิมให้เป็นหลุมผลิตปิโตรเลียมด้วย

สำหรับพื้นที่ที่หมดความจำเป็นในการใช้งานแล้ว จะได้ทำการปรับปรุงพื้นที่โดยการปลูกต้นไม้ทดแทน เพื่อให้คืนกลับสู่สภาพป่าดั้งเดิม

2.2 สร้างสถานีแยกก๊าซและวางท่อก๊าซ

ก๊าซที่ผลิตได้จากหลุมผลิตก๊าซธรรมชาติแหล่งกุกฮ้อม จะถูกส่งมายังสถานีแยกก๊าซที่ก่อสร้างบริเวณเชิงเขานอกเขตพื้นที่ป่าไม้ โดยวางท่อนาดเล็กขนานตามแนวถนนจากหลุมผลิตก๊าซธรรมชาติไปยังสถานีแยกก๊าซ เพื่อผ่านขบวนการนำก๊าซธรรมชาติไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ในขั้นตอนนี้ คาดหมายว่าก๊าซธรรมชาติจากแหล่งกุกฮ้อมจะนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับผลิตไฟฟ้าที่สถานีผลิตกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ณ อำเภอ น้ำพอง

/จังหวัด...

จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากในปัจจุบันก๊าซธรรมชาติจากแหล่งน้ำพองผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ยังคงต้องนำน้ำมันดีเซลมาเป็นเชื้อเพลิงช่วยในการผลิตกระแสไฟฟ้าจากสถานีดังกล่าว

ในกรณีที่ปริมาณการผลิตก๊าซธรรมชาติจากแหล่งภูฮ่อมมากเกินความต้องการของ สถานีผลิตกระแสไฟฟ้า น้ำพอง ก็จะส่งไปขายให้แก่สถานีผลิตกระแสไฟฟ้าอิสระ (IPP) ที่จะมีในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ณ จังหวัดอุดรธานี ตลอดจนเป็นวัตถุดิบและเชื้อเพลิงสำหรับโครงการพัฒนา แหล่งแร่โปแตช และเป็นวัตถุดิบป้อนโรงงานอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อไป

การขนส่งก๊าซธรรมชาติจากพื้นที่โครงสร้างภูฮ่อม ไปยังสถานีผลิตกระแสไฟฟ้าและ โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ จะใช้การขนส่งทางท่อ โดยการวางท่อขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 12 นิ้ว ซึ่งต้องมีการศึกษาในรายละเอียดต่อไป

3. การศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

บริษัท อเมรดาฯ ได้มอบหมายให้ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำการศึกษาและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสำหรับการเจาะหลุมสำรวจในโครงการพัฒนาก๊าซธรรมชาติจากแหล่งภูฮ่อมแล้ว จะได้จัดทำรายงานการ วิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแล้ว ซึ่งปัจจุบัน อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

90042